

LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA REP EL PREMI PEPE MIQUEL A LA COMUNICACIÓ RESPONSABLE, PER L'EXPOSICIÓ 'UNA ALTRA ECONOMIA ÉS POSSIBLE... I JA ESTÀ ACÍ'

La mostra, comissariada pel professor de la Universitat de València (UV) i president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya, Rafael Chaves Ávila, visibilitza com des del cooperativisme i l'economia social es poden donar solucions a les necessitats de les persones. L'exposició ha sigut produïda per la Universitat de València, a través del programa Universitat-Societat, del Vicerectorat de Cultura, amb la col·laboració de Caixa Popular, la Diputació de València i CIRIEC-Espanya, entre moltes altres entitats. El premi va ser recollit pel nou rector de la UV, Juan Luis Gandía, acompanyat pel professor Chaves, i de la mà del president de la Generalitat Valenciana, Juanfran Pérez Llorca, i el president de Concoval, Emilio Sampedro.

La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (CONCOVAL) va celebrar el passat 6 de maig a València l'acte de lliurament dels XVI Premis Pepe Miquel, amb els quals reconeix les persones i institucions que més contribueixen a impulsar el cooperativisme valencià. En aquesta edició, el premi a la Comunicació Responsable ha sigut concedit a l'exposició itinerant 'Una altra economia és possible... i ja està ací. Transformar i donar solucions des del cooperativisme i l'economia social', comissariada pel catedràtic de la Universitat de València i president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya, Rafael Chaves Ávila. El premi va ser recollit pel nou rector de la UV, Juan Luis Gandía, acompanyat pel professor Chaves. En aquesta edició, a més, s'ha premiat la trajectòria de l'exdirector general de Consum, Juan Luis Durich, pels seus 30 anys al capdavant de la cooperativa de major dimensió de la Comunitat Valenciana.

L'acte de lliurament de premis es va celebrar al Teatre El Musical de València, on es van congregar al voltant de 200 persones, entre les quals es trobava el president de la Generalitat, Juanfran Pérez Llorca; la

Inauguració de l'exposició 'Una altra economia és possible... i ja està ací' a la Facultat d'Economia de la UV, a València.

vicepresidenta primera i consellera d'Habitatge, Ocupació, Joventut i Igualtat, Susana Camarero; el Consell Rector de CONCOVAL, presidit per Emilio Sampedro, i representants de les entitats premiades, del sector de l'economia social de la regió, així com de les universitats valencianes i de CIRIEC-Espanya.

El rector va ser l'encarregat de pronunciar el discurs d'acceptació del premi, del qual va afirmar: "És un orgull per a la Universitat de València rebre un reconeixement que porta el nom de Pepe Miquel, home clau en el desenvolupament del cooperativisme valencià en les últimes dècades del segle XX, associat a valors de compromís, responsabilitat i servei a la societat". En paraules del rector, el premi reconeix "una manera d'entendre la comunicació pública, la transferència del coneixement i el paper de la universitat en el territori", i va concretar que l'exposició respon a la voluntat de la Universitat de València d'"acostar a la societat una realitat econòmica i social molt present, però no sempre prou coneguda ni reconeguda".

Gandía va valorar també el rigor científic de la mostra, combinat amb un llenguatge accessible i la seua vocació territorial, que adquireix amb la seua itinerància. "L'economia és més que una qüestió de mercat, xifres o beneficis: és una manera d'organitzar la vida en comú", va afegir, i va subratllar que el cooperativisme representa "una cultura econòmica basada en la democràcia, la participació, l'equitat, la proximitat i la responsabilitat amb el territori".

L'exposició busca "generar criteri i contribuir al debat públic", va concloure, "reforçant el compromís de la institució amb una universitat oberta a la societat".

Una mostra de la història del cooperativisme i l'economia social valenciana

La mostra ha sigut produïda per la Universitat de València a través del programa Universitat-Societat del Vicerectorat de Cultura, amb la col·laboració de Caixa Popular. Es va inaugurar el passat mes de desembre a Alaquàs, localitat pionera en la història recent del cooperativisme valencià, en ser seu del primer supermercat de la cooperativa Consum, i coincidint amb la celebració de l'Any Internacional de les Cooperatives 2025, declarat per les Nacions Unides.

De caràcter itinerant, la mostra ja s'ha pogut visitar a Alaquàs, Utiel, a la Facultat d'Economia UV, Sagunt i Crevillent, en aquest últim cas a la sala d'exposicions de la Cooperativa Elèctrica Benèfica San Francisco de Asís. Pròximament visitarà altres territoris, entre els quals Mataró, capital espanyola de l'Economia Social 2026.

Comissariada per Rafael Chaves Ávila, professor de la Universitat de València i de l'Institut IUDESCOOP, i referent internacional en economia social, l'exposició ofereix una mirada innovadora sobre com diferents entitats -cooperatives agràries, de crèdit i de treball, mutualitats, associacions i organitzacions del tercer sector- han sorgit com a respostes col·lectives davant

de problemes com la desigualtat, l'atur, l'habitatge, l'accés al crèdit, l'energia o les cures. En el context actual, marcat per noves desigualtats, la crisi climàtica i el desafiament digital o geopolític, la mostra destaca com aquestes iniciatives continuen impulsant solucions innovadores i transformant el sistema des d'un model basat en la democràcia i la igualtat social.

Les il·lustracions d'Elena Muñoz Collado, creades específicament per a l'exposició, aporten una dimensió expressiva i simbòlica que reforça la perspectiva humana de l'economia social. A això se suma un documental dirigit per Elena Morales Oliva, d'Ambra Produccions, amb testimonis de cooperativistes i persones vinculades al sector, que mostra des de dins la complexitat, el compromís i l'impacte real del cooperativisme valencià.

Els membres del IUDESCOOP, la Facultat d'Economia UV, Dret UV i Concoval arropen el rector Juan Luis Gandía i el professor Rafael Chaves després del lliurament dels Premis Pepe Miquel.

Inauguració de l'Exposició a Alaquàs. L'elecció d'Alaquàs com a primera seu de la mostra respon a la seua rellevància en la història recent del cooperativisme valencià. La localitat és bressol d'experiències emblemàtiques, com Consum i Caixa Popular.

JUAN LUIS DURICH, DURANT 30 ANYS DIRECTOR GENERAL DE CONSUM, PREMI PEPE MIQUEL DEL COOPERATIVISME VALENCIÀ A LA TRAJECTÒRIA COOPERATIVA

La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (Concoval) va lliurar el passat 6 de maig el Premi Pepe Miquel a la Trajectòria Cooperativa a l'exdirector general de Consum, Juan Luis Durich, pel seu compromís amb l'avenç social i empresarial del cooperativisme a la Comunitat Valenciana. Durich va rebre el premi de mans del president de la Generalitat Valenciana, Juanfran Pérez Llorca, i del president de Concoval, Emilio Sampedro. En el mateix acte, la Universitat de València (UV) va rebre el premi en la categoria de Comunicació Responsable, per la seua exposició «Una altra economia és possible i ja està ací».

El president de Concoval va transmetre en el seu discurs que Juan Luis Durich "representa una manera d'entendre l'empresa on el creixement econòmic no està renyit amb el benestar de les persones, sinó al contrari; on la innovació conviu amb la responsabilitat social i on l'èxit es mesura també en termes d'impacte col·lectiu".

Abans del lliurament del premi, els presents van gaudir d'un espectacle de sorra, realitzat per l'artista Toni Ortiz, amb el qual es va relatar la trajectòria vital i professional de Durich, des de la seua infància fins a l'actualitat, narrant amb dibuixos de sorra el pas del premiat per Consum i la seua aportació al cooperativisme de la Comunitat Valenciana.

Juan Luis Durich rep el Premi Pepe Miquel de mans del president de Concoval, Emilio Sampedro, i del president de la Generalitat Valenciana, Juanfran Pérez Llorca.

Responent als desafiaments

L'exdirector general de Consum va agrair el reconeixement i va traslladar que la seua carrera va ser possible gràcies a les persones que el van acompanyar en el seu camí, des dels equips de Direcció de Consum fins als successius consells rectors, sense oblidar la seua família i els seus col·laboradors més pròxims, com la seua secretària Paqui.

"Consum és la prova més evident que hem sabut donar resposta als desafiaments d'un sector tremendament competitiu", el de la distribució, va afirmar. A més, va destacar que han sabut fer-ho "sense perdre els valors cooperatius, que representen una manera diferent d'entendre l'empresa, posant les persones al centre".

El guardó reconeix la seua trajectòria professional i l'impacte que aquesta ha tingut en l'avenç social i empresarial del cooperativisme. Durant els 30 anys al capdavant de la cooperativa, la seua tasca ha sigut clau per a convertir la marca en una de les grans referències del sector de la distribució alimentària a Espanya.

"En aquests moments de tensions greus geopolítiques, de guerres i de radicalització, amb postures que semblen irreconciliables, és més important que mai l'alternativa d'un model cooperatiu, unit, fort i segur dels seus valors", va remarcar Durich. El premi coincideix també amb la commemoració l'any 2025 del 50é aniversari de Consum, i reconeix la seua tasca de lideratge al capdavant de la cooperativa entre 1993 i 2024, quan Durich va impulsar una progressió que en va multiplicar per deu la dimensió, situant-la com la sisena empresa de distribució alimentària a escala estatal, entre les cent cooperatives més grans del món i la primera d'Espanya pel nombre de socis clients.

L'acte institucional

El president de la Generalitat Valenciana va tancar l'acte de lliurament dels XVI Premis Pepe Miquel, subratllant el paper estratègic del cooperativisme valencià com "una de les grans fortaleses de la Comunitat Valenciana, que contribueix a generar ocupació, crear una societat més justa i un territori més cohesionat", i va assenyalar que el cooperativisme «és un tret d'identitat del nostre territori que posa les persones al centre i que combina viabilitat econòmica amb impacte social, creixement amb sostenibilitat, i empresa amb responsabilitat".

EL COOPERATIVISME VALENCIÀ REIVINDICA LA SEUA CONTRIBUCIÓ A LA PAU I AL DESENVOLUPAMENT TERRITORIAL EN EL DIA MUNDIAL DEL COOPERATIVISME 2026

La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (CONCOVAL) va celebrar el passat 2 de juliol el Dia Mundial del Cooperativisme amb una jornada celebrada a la localitat de Borriana (Castelló), en la qual va reivindicar el paper de les cooperatives com a agents de transformació social i econòmica, a més de reconéixer cinc iniciatives que reflecteixen la diversitat i la capacitat innovadora del cooperativisme valencià.

La commemoració, conduïda pels influencers valencians 'Jajajers' i celebrada sota el lema «Desmuntant mites. Cultivant pau», es va emmarcar en la campanya internacional promoguda enguany per l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI), 'Cooperatives per un món en pau', amb la qual el moviment cooperatiu mundial posa el focus en la contribució d'aquestes empreses a la construcció de societats més justes, cohesionades i resilients.

Durant l'acte institucional, el president de CONCOVAL, Emilio Sampedro, va fer una crida a reforçar la identitat cooperativa i a difondre l'impacte que aquest model empresarial genera en els territoris. En la seua intervenció, va defensar la necessitat d'estendre l'«orgull cooperatiu» i de combatre els estereotips que encara persisteixen al voltant de les cooperatives, posant en valor un model basat en la gestió democràtica, el compromís amb les persones i l'arrelament territorial.

L'edició d'enguany va tindre com a escenari el Casino de la Caixa Rural de Borriana (Grup Cajamar) i el Centre d'Interpretació Citrícola de Naturem, Coop. de Sant Josep, dos espais representatius amb més d'un segle de tradició cooperativa. Segons va explicar Sampedro, l'elecció de Borriana respon al propòsit de "reconéixer aquest llegat" i de "visibilitzar el patrimoni cooperatiu de la localitat".

Cinc cooperatives homenatjades

Com a part central de la jornada, CONCOVAL va distingir cinc experiències cooperatives que exemplifiquen diferents maneres de respondre, des del cooperativisme, als desafiaments econòmics, socials i mediambientals.

Entre les iniciatives reconegudes figura la Cooperativa Agrícola Sant Bertomeu d'Atzeneta, destacada per la seua contribució al desenvolupament econòmic del medi rural i pel paper que exerceix com a motor d'ocupació i de fixació de població al seu municipi, a través de la diversificació de la seua activitat.

També va rebre un reconeixement la cooperativa BlockchainFUE, sorgida a la Universitat d'Alacant i reconeguda per demostrar que el cooperativisme constitueix una fórmula empresarial plenament vàlida per a sectors altament especialitzats i tecnològics, però que necessiten estar en mans de persones que creuen en la transparència, la participació i la sobirania tecnològica.

Així mateix, va ser distingida l'aliança integrada per les cooperatives de treball associat Canopia (La Surera), La Somniada i El Rincón del Almanzor, un projecte col·laboratiu desenvolupat a la comarca de l'Alt Palància que impulsa iniciatives d'emprenedoria juvenil i desenvolupament rural.

En l'àmbit de la transició energètica, el reconeixement va recaure en Catarroja Renovable, una coope-

rativa ciutadana que promou un model de generació i gestió compartida d'energia renovable vinculat a la protecció ambiental i a l'enfortiment de les comunitats locals.

Finalment, CONCOVAL va distingir Vacaciones Permanentes, cooperativa d'habitatges sènior en cessió d'ús que es desenvolupa a Alfara de la Baronia, un projecte residencial basat en la convivència, el suport mutu i la participació, com a alternativa per a afrontar l'envelliment de la població i afavorir una vida autònoma en comunitat.

Homenatge a Juanvi Morós i el cooperativisme castellonenc

La jornada va incloure un emotiu homenatge a Juanvi Morós, que concloïa aquells dies una trajectòria de 42 anys al capdavant de Naturem, la Cooperativa Agrícola Sant Josep de Borriana, coincidint la seua jubilació amb la celebració del Dia Mundial del Cooperativisme.

El programa es va completar amb una conferència divulgativa de la comunicadora científica La Gata de Schrödinger, Rocío Vidal, també d'origen castellonenc, sobre la vigència dels valors cooperatius en un context marcat per l'individualisme.

Per a finalitzar la jornada, els presents van poder acompanyar CONCOVAL en una visita al Centre d'Interpretació Citrícola Naturem, on van recórrer la història de la cooperativa i van gaudir d'un dinar cooperativista.

EL COOPERATIVISME VALENCIÀ SUPERA ELS 63.000 LLOCS DE TREBALL I FREGA ELS 10.000 MILIONS D'EUROS DE FACTURACIÓ

El cooperativisme valencià va generar en 2025 un total de 63.105 llocs de treball directes i unes vendes per valor de 9.843 milions d'euros. Així ho posa de manifest l'estudi elaborat pel Portal Estadístic de l'Economia Social Valenciana, VALESTAT, de CIRIEC-Espanya, i la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (CONCOVAL), amb la col·laboració de l'Institut Universitari IUDESCOOP. El mateix informe precisa que en l'últim any s'han creat 145 noves cooperatives, la qual cosa eleva el nombre global a 2.510, en les quals s'integren 2,7 milions de socis cooperativistes. La recopilació estadística ha sigut dirigida pels professors Antonio González Rojas i José Luis Monzón (CIRIEC-Espanya, IUDESCOOP-UV).

"Un any més mantenim la fita que més de la meitat de la població valenciana ha sigut cooperativista al llarg de 2025", ha afirmat el president de CONCOVAL, Emilio Sampedro. "Les cooperatives generen ocupació estable i de qualitat, a més que una gran part de les persones que hi treballen són sòcies, la qual cosa es tradueix en el major grau d'estabilitat al qual es pot aspirar", ha indicat.

Malgrat l'aturada que va suposar l'any de la pandèmia, el creixement d'aquesta fórmula empresarial ha sigut constant en l'última dècada. Des de 2015 fins a 2025 s'han constituït 1.808 cooperatives a la Comunitat Valenciana, de les quals 173 (9,57 %) corresponen a la província de Castelló, 778 (43,03 %) a la de València i 857 (47,40 %) a la d'Alacant.

De les 2.510 cooperatives que existeixen actualment, el nombre més gran es troba a la província de

FONT: El cooperativisme de la Comunitat Valenciana en xifres, any 2025. Ed. CONCOVAL i VALESTAT.

València, amb la ciutat de València (367) i la comarca de la Ribera Alta (151) com els territoris amb més concentració. A Alacant, l'Alacantí, amb 196, i la Vega Baixa, amb 140, acullen el nombre més gran de cooperatives d'aquesta província, mentre que a la de Castelló la comarca amb més presència és la Plana Alta, amb 134.

Diversitat e innovació

"Les cooperatives valencianes destaquen per la seua varietat, ja que n'hi ha de totes les dimensions, en tots els sectors econòmics i a tot el territori", recorda el president de CONCOVAL, qui ha destacat que actualment estan emergint nous sectors que, des del cooperativisme, aporten solucions innovadores a reptes econòmics i socials actuals. És el cas de les cooperatives de consumidors en el sector elèctric, que impulsen la creació de comunitats energètiques, així com del cooperativisme d'habitatges, amb fórmules com el cohousing o la cessió d'ús, que ofereixen alternatives sostenibles i accessibles al model residencial tradicional.

Les cooperatives de treball associat (CTA) s'han consolidat en els últims anys com el principal motor de creixement del nombre de cooperatives, gràcies al seu dinamisme emprenedor i al seu paper com a fórmula d'autoocupació col·lectiva. Dins d'aquest àmbit destaca el sector de l'ensenyament, amb prop d'un centenar de cooperatives que atenen més de 25.000 alumnes. Aquestes entitats han hagut d'afrontar en els últims anys importants inversions en les seues instal·lacions, especialment a les zones afectades per la DANA, amb especial incidència a l'Horta Sud, on es concentra una part molt significativa de l'alumnat.

Vendes properes als 10.000 milions d'euros

Les cooperatives van registrar en 2025 un volum de vendes proper als 10.000 milions d'euros (9.843 milions d'euros), la qual cosa suposa un creixement del 2,6 % respecte de l'exercici anterior. El sector de la producció, comercialització i distribució agroalimentària representa el major volum de vendes, amb 7.625 milions d'euros.

Sampedro assenyala que aquestes dades evidencien el pes del cooperativisme en l'economia valenciana. En aquest sentit, ha posat com a exemple les cooperatives agroalimentàries, "que són el principal agent de vertebració territorial i desenvolupament rural i protagonistes indiscutibles del sector exportador, on adquireixen un valor estratègic per a la internacionalització de l'economia valenciana: exporten més del 84 % del valor de la producció que comercialitzen".

Un altre dels àmbits on les cooperatives valencianes tenen un pes destacat és el del crèdit. La Comunitat Valenciana és el territori d'Espanya amb una major concentració de cooperatives de crèdit (30 de 60). A més de ser pràcticament les úniques entitats financeres autòctones que queden, mostren taxes de creixement anual superiors a les dels bancs en els segments de dipòsits i crèdits.

Augment de l'ocupació

L'informe mostra també que la creació d'ocupació en les cooperatives ha sigut gradual durant els últims anys, arribant a 63.105 llocs de treball directes el 2025, un creixement de prop del 9 % en els últims cinc anys. Les cooperatives amb seu a la Comunitat Valenciana representen més del 16 % de l'ocupació directa de les cooperatives espanyoles.

D'altra banda, la taxa d'ocupació femenina en el cooperativisme valencià és del 57,5 %, cinc punts per damunt de la mitjana espanyola, que se situa en el 52,28 %.

MÉS DE 200 PROPOSTES DE COMUNICACIONS REBUDES PER AL CONGRÉS EUROPEU D'INVESTIGADORS DE L'ALIANÇA COOPERATIVA INTERNACIONAL QUE ORGANITZA EL CEGEA A VALÈNCIA

El 'ICA CCR Europe Research Conference 2026' o Congrés Europeu d'Investigadors de l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI), organitzat pel Centre d'Investigació d'Empreses (CEGEA) de la Universitat Politècnica de València (UPV), ha rebut més de 200 propostes de comunicacions, després de culminar el termini per a l'enviament de resums. El nombre de propostes rebudes anticipa un gran èxit de participació en el Congrés, que tindrà lloc entre el 3 i el 6 de novembre de 2026 a València.

Considerat com l'esdeveniment acadèmic més important d'Europa dedicat a la investigació sobre cooperatives, se celebrarà enguany sota el lema «Empreses cooperatives per al progrés compartit: afrontant junts els reptes globals». El programa posarà el focus en desafiaments com ara la transformació digital, la transició ecològica o la cohesió social.

El Congrés, que es realitza sota el mandat del Comitè d'Investigació Cooperativa (en anglés Committee on Cooperative Research – CCR) de l'ACI, l'organitza en aquesta ocasió el CEGEA-UPV, sota la coordinació de la professora Elena Meliá (UPV/CEGEA) i el professor Jos Bijman (ICA CCR Europe). L'esdeveniment preveu reunir investigadors, educadors, professionals i responsables polítics de tota Europa i d'altres llocs del món per a explorar les tendències, qüestions i perspectives actuals del sector cooperatiu.

Entre les novetats previstes, el Congrés inclourà un taller específic per a joves investigadors, que tindrà lloc el 3 de novembre.

Ponents destacats

Entre els ponents confirmats es troba Miguel Otero Iglesias, investigador principal del Real Instituto Elcano i professor a IE University. És un dels majors experts europeus en Economia Política Internacional, especialitzat en l'anàlisi de les relacions entre la Unió Europea, la Xina i els EUA, així com en la governança financera global. La seua visió serà fonamental per a enriquir el debat sobre com el model cooperatiu pot respondre a les tensions econòmiques i geopolítiques actuals.

Altres noms confirmats són els d'Antonio Luque, president de Dcoop, una de les cooperatives de segon grau de major dimensió d'Europa, i líder mundial en la producció d'oli d'oliva i olives de taula. Sota el seu lideratge, Dcoop ha integrat amb èxit més de 200 cooperatives de primer grau a Andalusia, Castella-la Manxa, Castella i Lleó, la Comunitat Valenciana, el País Basc i Extremadura.

A més, destaquen la presència de la professora Darinka Czischke, experta en Habitatge i Sostenibilitat de la Universitat Tecnològica de Delft (Països Baixos); Benjamin Huybrechts, professor a l'Escola d'Administració IESEG (Lille, França), i Tine de Moor, professora d'Empreses Socials i Institucions per a l'Acció Col·lectiva, a la Universitat Erasmus de Rotterdam.

Dins del programa estan previstes les visites, el 6 de novembre, al celler Reymos, d'Anecoop, i a la seu de la cooperativa Consum, durant la qual Javier Quiles, director de Relacions Externes, acompanyarà els presents per les seues instal·lacions.

Web oficial del Congrés: https://ica-ccr-europe-2026.webs.upv.es/

CIRIEC-ESPANYA I IUDESCOOP PRESENTEN A LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA CIRIEC-POLIS, L'OBSERVATORI DE POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE FOMENT DE L'ECONOMIA SOCIAL

CIRIEC-Espanya i el Institut Universitari d'Investigació en Economia Social, Cooperativisme i Emprenedoria (IUDESCOOP) van celebrar el passat 16 de juny a la Facultat d'Economia de la Universitat de València la Jornada sobre polítiques públiques de foment de l'economia social, un acte en què es va presentar CIRIEC-Polis, l'Observatori de Polítiques Públiques d'Economia Social Comunitat Valenciana, a càrrec del seu coordinador, el professor Rafael Chaves, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de València i president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya.

La jornada va comptar en la seua inauguració amb el degà de la Facultat d'Economia, Francisco Muñoz Murgui, i la presidenta de CIRIEC-Espanya, Adoración Mozas, que van aplaudir la nova iniciativa del CIRIEC, fruit de l'estudi durant molts anys de les diferents iniciatives públiques de foment de l'economia social des de l'àmbit local, regional, estatal i internacional.

Tal com va explicar el professor Rafael Chaves, CIRIEC-Polis es concep com un instrument permanent d'anàlisi i avaluació de les polítiques públiques orientades al foment de l'economia social, amb una atenció especial a la Comunitat Valenciana. La seua missió és proporcionar coneixement rigorós, accessible, actualitzat i sistematitzat, que contribuïsca a desenvolupar millors polítiques, basades en l'evidència científica, i a l'enfortiment institucional de l'economia social.

L'Observatori combina la perspectiva acadèmica amb l'orientació pràctica cap a la presa de decisions. La seua lògica és tant descriptiva (cartografiar les polítiques existents) com avaluativa i prospectiva, anticipant tendències i desafiaments de futur en el camp de l'economia social i solidària. Sobre aquest tema, el professor Chaves va recordar les diferents etapes que ha experimentat el foment del sector en les últimes dècades a la Unió Europea, amb grans assoliments entre els anys 2021 i 2025, entre els quals destaca l'aprovació del Pla d'Acció Europeu de l'Economia Social, que també va explicar, però amb unes perspectives actuals poc favorables a causa d'un dràstic canvi d'orientació en les polítiques europees, més centrades en les qüestions de defensa i autonomia estratègica, i menys en la diversificació econòmica o en el Pilar Social de la Unió Europea.

Polítiques, estadístiques i informes

En la jornada també va participar la professora Teresa Savall, que es va centrar en la política estatal de foment de l'economia social a Espanya. Entre les seues mesures destaca l'Estratègia Espanyola de l'Economia Social, l'última edició de la qual vença el 2027.

Per la seua banda, la doctora Belén Català va abordar la situació de la Comunitat Valenciana, que destaca per l'aprovació i execució dels plans de foment 'Fent Cooperatives', en la redacció i avaluació ha participat el IUDESCOOP. Són estratègies biennals amb resultats favorables per a aprofitar el potencial del cooperativisme i l'economia social, si bé han d'anar acompanyades d'un seguiment estricte per a la seua implementació més adequada.

La jornada va continuar amb la presentació dels últims desenvolupaments estadístics en suport de les polítiques d'economia social: el compte satèl·lit de l'economia social, CIRIECSTAT i l'Informe europeu EISMEA, a càrrec d'Ángel Soler, professor de la UV i director del CIRIECSTAT, i Antonio González, professor de la UV.

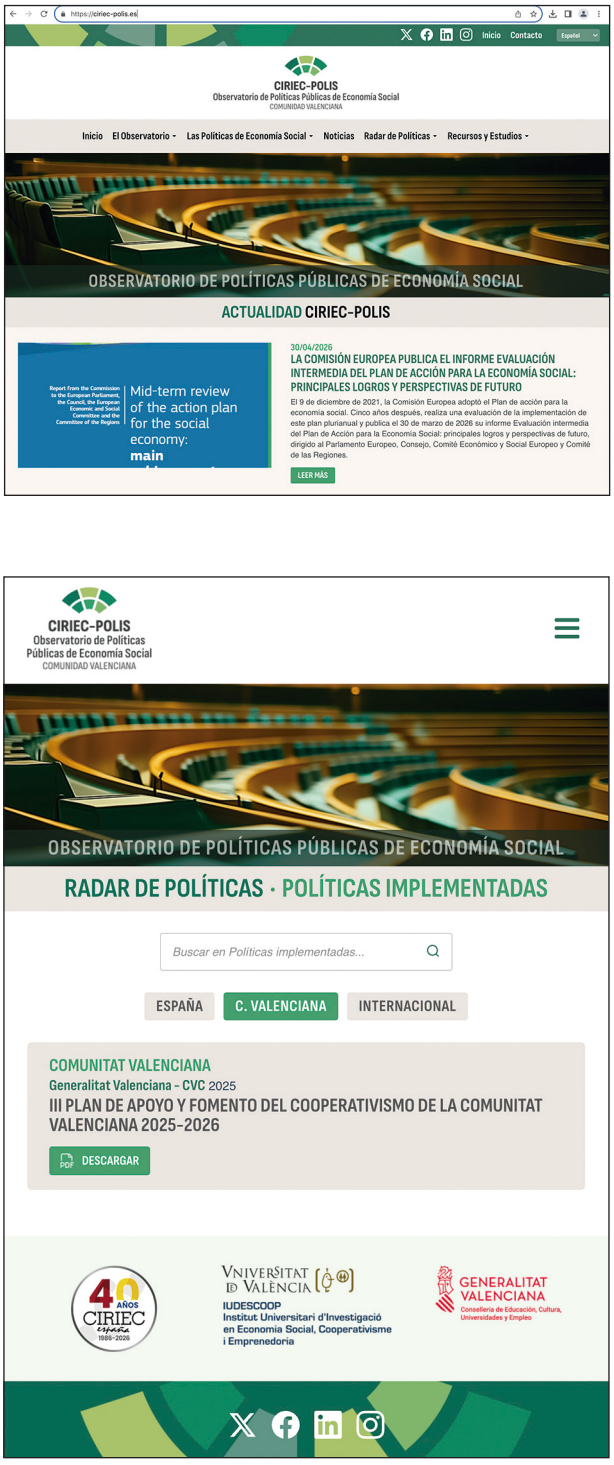
Durant els últims anys, CIRIEC-Espanya ha multiplicat els seus esforços en l'àmbit de les estadístiques, primer amb la creació del CIRIECSTAT, però també amb la participació en el grup de treball del primer compte satèl·lit oficial de l'economia social a Espanya, publicat per l'INE, així com en l'elaboració de les xifres de l'economia social a la UE, per encàrrec de la Comissió Europea.

La jornada va concloure amb una presentació de Gemma Fajardo sobre la nova Llei d'impuls de l'economia social, aprovada aquest mateix any. La professora Fajardo va explicar les aportacions, però també algunes mancances d'aquesta Llei, entre les quals es troben les relatives a la reforma de la fiscalitat de les cooperatives (vegeu la secció de legislació d'este mateix número de la Revista).

Referent acadèmic

La jornada va ser clausurada pel professor José Luis Monzón, director de CIRIEC-Espanya, que va felicitar tots els intervinents pels treballs realitzats i va mostrar tot el seu suport a l'Observatori de Polítiques Públiques CIRIEC-Polis, que naix amb la vocació de convertir-se en un referent acadèmic i pràctic en l'anàlisi de les polítiques públiques.

El professor Monzón va valorar el seu enfocament innovador, en combinar investigació rigorosa, treball interdisciplinari i transferència directa de coneixement cap a la presa de decisions, generant evidència útil per a millorar les polítiques i reforçar el paper de l'economia social com a motor de cohesió, sostenibilitat i desenvolupament territorial.

Diverses pantalles de la web CIRIEC-Polis, disponible en: https://ciriec-polis.es/

Web de CIRIEC-Polis: https://ciriec-polis.es/

LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA ACULL LES JORNADES DE CLOENDA DE L'ESCOLA EUROPEA D'EMPRENEDORIA SOCIAL

Impulsada en el marc del programa Erasmus+, l'Escola Europea d'Emprenedoria Social va celebrar el passat 3 de juliol el seu acte de cloenda a la Universitat de València, on es va posar fi a un intens itinerari internacional d'aprenentatge desenvolupat durant huit mesos. La iniciativa, liderada per la Université de Bretagne Occidentale (França), ha comptat amb la participació de la Universitat de València, la Universidad Complutense de Madrid, l'ISCAP – Instituto Superior de Contabilidade e Administração do Porto (Portugal), la Scuola Superiore Sant'Anna de Pisa (Itàlia), la Universidad de Santiago de Chile i CIRIEC-Espanya.

L'Escola Europea d'Emprenedoria Social (European School for Social Entrepreneurship – EEE3S+), impulsada en el marc del programa Erasmus+, va celebrar el passat 3 de juliol el seu acte de cloenda a l'Aula Magna del Centre Cultural La Nau de la Universitat de València (UV), on es van donar a conéixer els projectes guanyadors d'aquesta primera edició i es va posar fi a un intens itinerari internacional d'aprenentatge desenvolupat durant huit mesos.

L'acte, presidit pel rector de la UV, Juan Luis Gandía, va reunir l'alumnat, el professorat i representants de les institucions participants després de la presentació i defensa dels cinc projectes d'emprenedoria social desenvolupats per equips internacionals multidisciplinaris, integrats per un estudiant de cadascuna de les universitats sòcies del projecte: la Universidad de Santiago de Chile, la Complutense de Madrid, la Universitat de València, la Université de Bretagne Occidentale (França), l'ISCAP – Instituto Superior de Contabilidade e Administração do Porto (Portugal) i la Scuola Superiore Sant'Anna de Pisa (Itàlia). Aquesta configuració va garantir que cada proposta incorporara perspectives acadèmiques, culturals i territorials diverses, i va constituir un dels elements més innovadors de l'Escola.

El jurat, integrat per representants de l'IUDESCOOP-UV, CIRIEC-Espanya, CEGEA-Universitat Politècnica de València i la Universidad de la República (Uruguai), va valorar les propostes atenent criteris com la identificació del problema social, la innovació de la solució plantejada, la proposta de valor social i econòmica, la seua contribució als ODS, la viabilitat, l'adequació als principis de l'economia social i la qualitat de la presentació.

Com a resultat d'aquesta avaluació, el jurat va acordar per unanimitat la concessió del primer i segon premi d'aquesta edició. El primer Premi va ser concedit al projecte 'Ecovinyas', una iniciativa orientada a la revalorització del treball dels viticultors i viticultores de la Comunitat Valenciana mitjançant un model d'emprenedoria social que posa en valor el territori, la sostenibilitat, el patrimoni vitivinícola i l'economia social.

El segon Premi va recaure en Puentes Vivos, proposta centrada a promoure la inclusió social i enfortir les relacions intergeneracionals mitjançant espais de

trobada, participació i aprenentatge compartit entre persones de diferents edats.

Com a reconeixement al treball realitzat, els dos equips representaran l'Escola Europea d'Emprenedoria Social en el XV Premi Rymel Serrano Uribe 2026, organitzat per la Universidad Cooperativa de Colombia, que es lliurarà en el marc del VI Trobada Internacional d'Economia Solidària i Innovació Social (ESIS), prevista del 28 al 30 d'octubre de 2026 a Santa Marta (Colòmbia).

Un itinerari internacional d'aprenentatge en cinc països

La fase final celebrada a València va posar fi a un recorregut internacional que ha convertit la mobilitat acadèmica en una autèntica experiència d'aprenentatge progressiu. Durant la setmana prèvia, els estudiants van desenvolupar una intensa agenda de treball a la Universidad Complutense de Madrid, on van ultimar els seus projectes abans de traslladar-se a València per a les presentacions finals i el lliurament de premis.

A més, els estudiants de la Universidad de Santiago de Chile i de l'ISCAP van realitzar prèviament una mobilitat específica a Porto, reforçant el desenvolupament de les seues propostes abans d'incorporar-se a les activitats conjuntes desenvolupades a Espanya.

Aquesta última etapa va completar un itinerari iniciat a Brest (França) el novembre de 2025, on els participants van començar a conéixer-se i a treballar en equips internacionals, i continuat a Pisa (Itàlia) el febrer de 2026, on van consolidar els grups de treball i van definir les propostes d'emprenedoria social que han desenvolupat durant els últims mesos.

Més enllà de les diferents estades internacionals, l'Escola Europea d'Emprenedoria Social EEE3S+ ha apostat per un model innovador basat en mobilitats seqüencials, en què cada trobada prepara la següent i contribueix a construir un procés continu d'aprenentatge. Aquest enfocament ha permés combinar formació acadèmica, aprenentatge basat en projectes, visites a entitats de l'economia social, activitats culturals i convivència intercultural, afavorint el desenvolupament de competències emprenedores, el treball en equips internacionals i la creació d'una autèntica comunitat internacional d'aprenentatge.

El paper de CIRIEC-Espanya

CIRIEC-Espanya, de la mà del professor Millán Díaz Foncea, ha exercit un paper destacat en el desenvolupament del projecte EEE3S+, tant des de la coordinació d'activitats com des de la generació de coneixement sobre l'economia social. Entre les seues principals responsabilitats es troba l'elaboració de

EEE+S
Ecole Européenne d'Entrepreneuriariat Social

l'Informe sobre Formació Universitària en Economia Social a Amèrica Llatina, la Unió Europea i el Regne Unit, un component estratègic del projecte destinat a identificar, sistematitzar i visibilitzar l'oferta de formació reglada existent en aquest àmbit

Així mateix, CIRIEC-Espanya ha participat activament en el disseny i desenvolupament de l'Escola Europea d'Emprenedoria Social, contribuint a l'organització i als continguts de les mobilitats celebrades, a la coordinació acadèmica del programa i a l'avaluació final dels projectes presentats.

LA FIRA RESILIENTES REUNEIX A LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA EXPERIÈNCIES D'ECONOMIA SOCIAL PER A CONNECTAR TERRITORI, OCUPACIÓ I INNOVACIÓ

La Facultat de Dret de la Universitat de València va acollir el passat 18 de juny la Fira ResilientES d'Economia Social, celebrada en el marc del projecte europeu ResilientES: Economia Social, motor del desenvolupament socioeconòmic de zones d'interior i no urbanes, finançat pel programa Interreg SUDOE.

La jornada va ser organitzada per l'IUDESCOOP amb la col·laboració de la Facultat de Dret de la Universitat de València i CIRIEC-Espanya. Es va celebrar en el marc de l'Activitat A1.5 – Campanya de comunicació integral «Economia Social i territoris rurals», prevista en el projecte ResilientES, orientada a sensibilitzar, mobilitzar i connectar entitats d'economia social, administracions públiques, universitats, estudiants, joves, dones i agents territorials.

Van inaugurar la sessió la degana de la Facultat de Dret, Clara Viana; el secretari de l'IUDESCOOP, Antonio González; el president de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, Emilio Sampedro, i la coordinadora del Projecte ResilientES a l'IUDESCOOP, María José Vañó.

La fira va permetre contrastar experiències concretes d'ocupació, emprenedoria, cures, finançament cooperatiu, habitatge, innovació territorial i desenvolupament rural, amb un eix comú: l'economia social com a eina pràctica per a reforçar la cohesió territorial, fixar població i generar oportunitats en municipis rurals, d'interior i espais no urbans.

L'impacte territorial de l'Economia Social

La primera taula, dedicada a economia social i ocupació amb impacte territorial, va comptar amb la participació de Consum, Caixa Popular i Fundació Colisée. Caixa Popular va exposar el seu model de banca cooperativa valenciana, basat en la reinversió local, la proximitat amb empreses, comerços, cooperatives i associacions, i la generació d'impacte social a la Comunitat Valenciana. L'entitat va destacar també la seua resposta després de la DANA, mitjançant suport financer, eliminació de comissions i acompanyament a persones i empreses afectades.

Per la seua banda, Consum va defensar que és possible créixer posant les persones al centre i generant valor compartit, situant l'ocupació com a palanca de transformació econòmica i social. També va subratllar la connexió urbà-rural com a aprenentatge mutu: l'àmbit urbà aporta infraestructures i oportunitats, mentre que el rural aporta arrelament, proximitat i una relació més humana amb el territori.

Així mateix, la Fundació Colisée va presentar els seus programes d'acció social dirigits a persones majors, amb especial atenció a la soledat no desitjada, la intervenció comunitària al Racó d'Ademús i l'acompanyament psicoemocional després de la DANA. La seua intervenció va posar de relleu que la recuperació territorial no es limita a la reconstrucció material, sinó que exigeix mantindre vincles, cures i suport emocional.

Aprenentatges creuats entre agents

La segona taula va abordar les bones pràctiques d'economia social del medi urbà al rural i del rural a l'urbà, amb la participació de FEVECTA, la Red de Economía Alternativa y Solidaria del País Valencià (XEAS PV), Aras de los Olmos i UVEmprén. Aquesta taula va respondre directament a un dels objectius centrals de la jornada: identificar experiències transferibles,

models replicables i aprenentatges creuats entre territoris.

L'alcalde d'Aras de los Olmos, Rafael Jiménez, va presentar l'experiència del municipi com a laboratori territorial d'innovació. Va explicar els avanços en sobirania energètica, gestió de l'aigua, agricultura regenerativa i sobirania digital, mostrant com un municipi de xicoteta dimensió pot generar solucions a partir dels seus propis recursos i necessitats.

Des de FEVECTA, el seu president, Ramón Rodríguez, va reivindicar el paper de les cooperatives de treball associat com a empreses de democràcia econòmica, ocupació estable i arrelament territorial. La intervenció va permetre visibilitzar experiències cooperatives valencianes en agroecologia, turisme rural, cures, indústria, educació, cervesa artesana i incubació de nous projectes cooperatius.

Alfredo Artigas, president de XEAS PV, va aportar una reflexió crítica sobre la necessitat de comunicar millor l'economia social i solidària, evitant llenguatges excessivament abstractes i acostant el discurs a les pràctiques reals del territori. També va defensar que les entitats urbanes han d'incorporar les reivindicacions rurals en els espais d'incidència política.

La Universitat de València va participar a través de Rafael García, director de UVEmprén, qui va presentar el paper de la Universitat en l'acompanyament a l'emprenedoria, la transferència de coneixement i la connexió entre investigació, estudiantat i ecosistema productiu. Va destacar especialment el programa Incuba2, orientat al suport a projectes d'economia social.

La jornada va incorporar també la intervenció de Francisco Pérez Caballero, president de FECOVI, qui va presentar el paper de les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús i va anunciar el reconeixement a la cooperativa Vacaciones Permanentes, projecte sènior i intergeneracional ubicat a Alfarade la Baronia.

Emprenedoria social, inclusió i desenvolupament local

El tram final de la Fira va tindre un enfocament pràctic, amb el taller de Fundación Nova Feina dedicat a com convertir una idea en un projecte d'emprenedoria social. L'entitat va exposar la seua metodologia d'acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat, subratllant que el punt de partida no és només la idea empresarial, sinó també la situació personal, familiar, jurídica i econòmica de qui vol emprendre. Aquest taller es corresponia amb l'orientació pràctica prevista en el programa, dirigida a estudiants, joves, dones, persones interessades a emprendre i personal tècnic d'ocupació i desenvolupament local.

La Feria ResilientES ha mostrat que l'economia social valenciana compta amb un ecosistema ampli i divers, integrat per cooperatives, fundacions, xarxes solidàries, entitats financeres, universitats, administracions locals i organitzacions d'inserció. El repte identificat no és només crear noves iniciatives, sinó enfortir les connexions entre elles: entre universitat i territori, entre medi urbà i rural, entre entitats grans i microentitats, i entre finançament, acompanyament, innovació i transferència.

+ info: https://interreg-sudoe.eu/proyecto-interreg/resilientes/

LES COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES VALENCIANES VAN FACTURAR 2.533 MILIONS D'EUROS EL 2024

Cooperatives Agro-alimentàries de la Comunitat Valenciana va celebrar el passat 5 de juny a la localitat valenciana de L'Alcúdia la seua Assemblea General ordinària, una cita a la qual van acudir representants de 80 de les seues cooperatives associades i en la qual es va presentar l'Informe Socioeconómico 2025 de Cooperatives Agro-alimentàries. Segons les seues xifres, el 2024, any de la tràgica DANA a la província de València, les cooperatives agroalimentàries valencianes van facturar 2.533 milions d'euros de manera agregada, un creixement del 4,9 % respecte de l'exercici anterior.

En el seu discurs inaugural, el president de la Federació, Cirilo Arnandis, va reflexionar sobre alguns dels grans temes d'actualitat, entre ells la guerra comercial iniciada per Donald Trump i la inestabilitat geopolítica global, sobre la qual va assegurar: "Assistim a un canvi de paradigma en el comerç internacional que afecta directament el sector agroalimentari valencià, de marcada vocació exportadora". Per això va reclamar "un comerç global més just, basat en clàusules mirall i en l'exigència de les mateixes regles i condicions per a tots".

El president de la Federació va incidir també en qüestions com els escenaris bèl·lics oberts, la proposta de PAC 2028-2034, l'impacte del canvi climàtic en l'activitat agrària, la incidència de plagues o la necessitat de consolidar un procés de relleu generacional al camp valencià.

Les dades del cooperativisme agrari

Continuant amb les dades de l'Informe Socioeconómico, Arnandis va destacar que el valor final de la producció comercialitzada va superar els 1.993 milions d'euros el 2024, mentre que les exportacions van superar per quart exercici consecutiu els 1.000 milions d'euros, arribant concretament als 1.099 milions al tancament de l'exercici estudiat. Alemanya, França, Regne Unit, Itàlia i Portugal van ser els principals mercats d'exportació, seguits pels Països Baixos, els Estats Units, Polònia i Bèlgica.

Un total de 243 cooperatives són sòcies de la Federació valenciana, i representen el 99 % de la facturació total del sector. Aquestes cooperatives compten amb 172.134 persones associades, de les quals 53.537 són dones, el 31,1 % de la base social, un punt percentual més que l'any anterior.

D'altra banda, 24.080 socis i sòcies de les cooperatives agroalimentàries valencianes són menors de 40 anys. Això suposa un 13,99 % del total. Les cooperatives donen ocupació a un total de 16.459 persones, amb un 86 % de contractes de caràcter fix o fix-discontinu.

El paper de la Unió Europea

L'assemblea va incloure una xarrada a càrrec de Javier Ivars, assistent d'investigació en el Real Instituto Elcano, qui va assegurar que vivim en un món amb una interdependència creixent, en què la posició d'Europa

com a gegant comercial ha de marcar el seu lloc en el nou ordre internacional a través de més inversió i innovació, una major integració i un impuls de la seua competitivitat, en línia amb el que assenyalen els informes elaborats per Enrico Letta i Mario Draghi per a la Comissió Europea.

La digitalització agrària

Per la seua banda, Vicent Insa, tècnic de Cooperatives Agroalimentàries, va presentar alguns dels projectes impulsats per la mateixa Federació en matèria de digitalització, en el marc del conveni signat amb la Conselleria d'Agricultura, Aigua, Ramaderia i Pesca.

Cloenda de l'Assemblea

En la clausura de l'Assemblea van participar el president de Cooperativas Agro-alimentarias de Espanya, Ángel Villafranca; el president de Cooperatives Agro-alimentàries de la Comunitat Valenciana, Cirilo Arnandis, i el conseller d'Agricultura, Aigua, Ramaderia i Pesca, Miguel Barrachina.

Villafranca va advertir que els acords comercials són necessaris, per la qual cosa es va posicionar en contra que el sector cooperatiu "tanque fronteres". A més, va sostindre que s'ha de continuar progressant des de les cooperatives per a garantir la rendibilitat dels seus socis i sòcies, així com la continuïtat de les seues explotacions.

Arnandis va fer referència a la guerra a l'Iran, de la qual va transmetre que "està tenint un impacte demolidor sobre els nostres costos energètics i logístics, o sobre la disponibilitat i el preu dels fertilitzants", i va recordar que "Europa s'enfronta a un moment decisiu de la seua història", corrent el risc "de caure en la irrellevància més absoluta si no sap posicionar-se en el nou ordre internacional".

Per últim, el conseller d'Agricultura, Miguel Barrachina, va repassar les actuacions de recuperació post-DANA impulsades per la seua Conselleria, en matèria de recuperació de camins, infraestructures, sistemes de reg i del potencial productiu de parcel·les afectades, amb una inversió de 26 milions d'euros per a aquesta última finalitat. En referència a l'Ordre de Modernització, va recordar que permetrà la renovació de plantacions, l'adquisició de maquinària, la millora de sistemes de regadiu, la construcció de magatzems, la implantació d'energies renovables per a autoconsum o la incorporació d'eines digitals per a la gestió agrària.

Finalitzà el seu discurs recalcant la importància del relleu generacional, destacant que l'ordre d'ajudes per a la incorporació de joves ha permés l'arribada al camp de 548 nous agricultors, dels quals 204 són dones.

FEVECTA CULMINA UN AMPLI PROCÉS PARTICIPATIU ENTRE LES SEUES BASES PER A DEFINIR EL SEU NOU PLA ESTRATÈGIC (2026-2029)

La Federació Valenciana d'Empreses Cooperatives de Treball Associat (FEVECTA) va reunir prop de 150 socis i sòcies de tota la Comunitat Valenciana en la seua Assemblea General celebrada el passat 5 de juny a València. En aquesta es van aprovar per unanimitat tant la gestió i els comptes anuals de l'exercici 2025 com el seu pressupost per a 2026.

En aquesta Assemblea, sota el lema «Think Coop», va culminar un ampli procés de participació i consulta a les bases per a obtindre un diagnòstic crític de la situació actual i dels reptes del sector, amb l'objectiu d'establir les prioritats del Pla Estratègic de l'entitat per al període 2026-2029.

Durant la jornada, les cooperatives assistents van debatre en comissions sobre tres qüestions estratègiques: Funcionament intern, governança, participació i articulació territorial; Joventut, lideratge i nou cooperativisme; i FEVECTA com a organització de serveis.

En la seua intervenció inaugural, el president de FEVECTA, Ramón Rodríguez, es va referir al procés de debat intern com a "clau per a afrontar amb solvència i coherència la interlocució política de la tardor vinent, com a pas previ a les eleccions autonòmiques i locals de 2027". Segons va assenyalar, "hem d'arribar

a eixe moment amb una agenda clara, compartida i fonamentada en les necessitats i aspiracions reals de les cooperatives de treball valencianes".

Rodríguez va defensar també la necessitat d'avançar cap a una organització "més participativa, més connectada al territori i amb estructures que realment faciliten la implicació de les cooperatives".

La Cantera, una crida a la joventut

La sessió va comptar amb una presència rellevant de joves cooperativistes, que s'han incorporat recentment al cooperativisme i que han iniciat la seua participació en FEVECTA a través de «La Cantera», la recentment creada Comissió de Joventut de la Federació, amb l'objectiu d'animar la gent jove a implicar-se en el desenvolupament i lideratge del moviment cooperatiu de treball valencià.

Durant l'Assemblea hi va haver freqüents referències a la joventut i a la necessitat d'atraure talent que es comprometa amb els valors propis del cooperativisme, com ara la democràcia interna, l'equitat, el compromís amb l'entorn i l'arrelament al territori, entre altres, "perquè les nostres empreses puguen renovar-se sense perdre la seua essència i afronten els reptes econòmics, sectorials i tecnològics que tenim per davant", va afirmar el president de FEVECTA.

A més, es va posar en valor el diàleg intergeneracional com a procés clau per a arribar a acords sobre la renovació i modernització del sector, que es produirà en els pròxims anys.

Recuperant el ritme de creació de cooperatives

En conjunt, el sector cooperatiu de treball valencià està format per 1.914 empreses, de les 2.510 cooperatives existents, amb un volum de vendes que supera els 2.000 milions d'euros, segons l'última dada oficial publicada pel portal estadístic Valestat, de CIRIEC-Espanya.

A més, en el primer semestre de 2026, i al tancament del termini de sol·licitud de les ajudes al sector cooperatiu de la Comunitat Valenciana, segons les dades del Registre de Cooperatives recopilades per FEVECTA s'havien creat 124 noves cooperatives a la Comunitat Valenciana (113 de treball, 8 d'habitatges, 1 agroalimentària i 1 de consum).

La creació de 113 noves cooperatives de treball representa un increment del 68,7 % respecte del mateix període de 2025, quan les ajudes al sector van ser convocades a mitjan mes d'agost, fet que va provocar que l'exercici es tancara amb la pitjor xifra de la dècada pel que fa a les dades habituals de creació d'empreses i ocupació del sector.

En 2026, però, amb les ajudes convocades al maig, les dades del registre suposen que, a 30 de juny d'aquest any, ja s'hauria creat el 91 % de les cooperatives de treball constituïdes al llarg de 2025, que va tancar amb 145 cooperatives, 124 de les quals de treball.

Per al president de FEVECTA, Ramón Rodríguez, "aquestes dades són la prova de l'impacte positiu que té l'ordre anual d'ajudes de la Generalitat com a principal instrument de promoció, consolidació i modernització amb què compten les cooperatives valencianes". Per aquesta mateixa raó, ha dit, "volem tornar a asseure'ns amb la direcció general de Treball i Cooperativisme per a reprendre el diàleg i continuar millorant les condicions i requisits d'aquestes ajudes perquè responguen a les necessitats presents i futures de les nostres empreses".

De les 113 noves cooperatives de treball, 66 s'han creat a la província d'Alacant, 26 a València i 21 a Castelló. Pel que fa als llocs de treball inicials generats, aquests ascendeixen a 257, dels quals el 58 % són homes i el 42 % són dones.

La llibreria crítica «La Repartidora» (Benimaclet, València) és el primer cas a la Comunitat Valenciana de transformació d'una associació en cooperativa de treball. Des de l'última modificació de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, ja no és necessari dissoldre una associació com a pas previ per a constituir una cooperativa que continue la seua activitat, quan aquesta ha evolucionat cap a un model de gestió més empresarial i participatiu o assoleix un resultat econòmic estable.

CONSUM AUGMENTA LA SEUA FACTURACIÓ FINS ALS 5.163 MILIONS D'EUROS, I SUPERA ELS 23.000 TREBALLADORS, EL 94 % SOCIS DE LA COOPERATIVA

Consum va presentar el passat 29 d'abril els resultats de l'exercici 2025 i va anunciar que va tancar l'any amb un benefici de 122 milions d'euros, un 12,3 % més que l'any anterior, i una facturació de 5.163 milions d'euros, la qual cosa suposa un creixement del 9,7 %.

Aquests resultats han estat impulsats principalment per l'augment de clients, el creixement de les vendes de productes frescos i un control de la despesa, segons va explicar el director general de Consum, Antonio Rodríguez Lázaro, qui va celebrar "continuar creixent amb solidesa, sense perdre competitivitat i garantint un model sostenible a llarg termini".

La cooperativa manté el 6é lloc en el rànquing nacional per superfície, elevant la seua quota de mercat al 4,9 % a Espanya, mentre que en la seua àrea d'influència arriba al 13,9 %. També va avançar en el seu canal on-line, que actualment arriba a 600 poblacions.

23.031, el 94 % socis

En matèria d'ocupació, la cooperativa va crear 1.162 llocs de treball, fins a arribar a una plantilla de 23.031 persones, de les quals el 93,8 % són socis treballadors. Segons els resultats, el 2025 es van repartir 69 milions d'euros en concepte de retorn cooperatiu de l'exercici anterior, més interessos del seu capital obligatori, la qual cosa suposa un repartiment mitjà de 3.311,9 € per soci treballador. A aquest repartiment cal afegir les primes per objectius, que el 2025 van ascendir a 59,7 milions, cosa que fa un total de 128,7 milions d'euros repartits entre els treballadors.

Consum va invertir 231 milions d'euros el 2025, principalment en el seu creixement orgànic. Durant l'any va obrir 59 supermercats (18 propis i 41 Charter) i va realitzar 17 millores en botigues. La xarxa total ascendeix a 1.017 establiments, dels quals 514 són propis i 503 Charter, repartits per diferents comunitats autònomes. Per a 2026 preveu obrir 55 noves botigues i realitzar 42 intervencions.

A més, en innovació van destinar 34 milions d'euros, centrats en millores logístiques i digitals, com ara noves plataformes a Toledo i Catalunya, i un magatzem en línia a València, que estarà operatiu a finals de 2026. Consum compta amb més de 5,3 milions de socis-clients i està present en 4,9 milions de llars.

MARÍA ISABEL MORENO, PRIMERA PRESIDENTA DEL CONSELL RECTOR DE CONSUM

L'assemblea general de Consum, celebrada el passat 12 de juny, va nomenar María Isabel Moreno Gil (Benetússer, València, 1960) nova presidenta del Consell Rector. El relleu es produeix després de la decisió de Francesc Llobell de cessar voluntàriament com a president davant la seua pròxima jubilació, i després de 16 anys al capdavant de l'òrgan de govern de la cooperativa. Moreno Gil ha desenvolupat tota la seua trajectòria professional en l'àmbit cooperatiu, primer a Florida Universitaria i posteriorment en Consum, on va començar treballant en botiga abans d'assumir diferents responsabilitats a les oficines centrals. Va ser, a més, la segona dona a formar part del Consell de Direcció de Consum. Fins a 2025 va estar al capdavant de la Direcció d'Administració.

ANECOOP CELEBRA 50 ANYS AMB UN GRAN ACTE A LA CIUTAT DE LES ARTS I DE LES CIÈNCIES DE VALÈNCIA

La cooperativa agroalimentària Anecoop va organitzar el passat 26 de març al Palau de les Arts un gran acte commemoratiu del seu 50é Aniversari. Un multitudinari acte al qual van acudir prop de 850 convidats, junt a ells el seu president, Alejandro Monzón, i el seu director general, Joan Mir.

A més, van acudir a l'esdeveniment fundadors, membres històrics i actuals del Consell Rector, entitats sòcies, agricultores i agricultors, professionals del Grup Anecoop, proveïdors, col·laboradors, organitzacions i institucions del sector agroalimentari, científic i acadèmic, i mitjans de comunicació.

Durant la seua intervenció, el president d'Anecoop va donar les gràcies "per creure en aquest projecte, per creure en la força del cooperativisme i per continuar construint junts allò que altres continuaran. Des de la unió, que multiplica, protegeix, impulsa i garanteix futur. Perquè quan Anecoop avança, avança tot un sector i la seua gent, la nostra raó de ser".

Per la seua banda, Joan Mir, director general, va exposar els assoliments i principals fites aconseguides en aquest mig segle de trajectòria d'una entitat "adaptativa, internacionalitzada, diversificada, innovadora i profundament resilient", que assumeix també els majors desafiaments del sector, entre ells el relleu generacional. Va dirigir les seues últimes paraules als més joves: "teniu la gran responsabilitat d'alimentar les pròximes generacions. Necessitem la vostra energia, la vostra creativitat, el vostre talent i la vostra capacitat per a transformar".

Mig segle d'història i valors compartits

Des de la seua fundació el 1975, Anecoop s'ha consolidat com a referent internacional del cooperativisme agroalimentari i és el primer exportador hortofructícola espanyol.

Compta amb una oferta variada i homogènia quant a volum, gamma i calendari, present en un total de 74 països amb un portafolis de més de 90 productes: cítrics, fruites de temporada —d'estiu i de tardor—, fruites exòtiques, hortalisses tant d'hivernacle com de cultiu a l'aire lliure, a més de sucs, conserves vegetals, flors, productes de V gamma i vins.

Actualment integra, coordina i comercialitza la producció de 61 cooperatives i empreses hortofructícoles i vinícoles, i representa més de 20.000 agricultors es-

panyols que cultiven més de 61.000 hectàrees repartides per tota la geografia espanyola, concretament en 13 províncies (València, Castelló, Alacant, Múrcia, Almeria, Cadis, Sevilla, Huelva, Ciudad Real, Segòvia, Valladolid, Navarra i Lleida). Té, a més, una estructura integrada per cinc delegacions a Espanya, dotze filials en huit països i dues plataformes logístiques.

1.166 milions d'euros de facturació

Els actes commemoratius del 50é aniversari van incloure la celebració de l'Assemblea General el passat 27 de març també a València, en la qual es van presentar els resultats de la campanya 2024-2025. De nou, un exercici de màxims històrics en facturació, malgrat les dificultats climàtiques i de mercat, en què la cooperativa va assolir una facturació pròpia de 986,7 milions d'euros, un 4,39 % més, i una facturació combinada del grup empresarial de 1.166 milions, un 3,5 % més, aconseguint un doble rècord.

La liquidació mitjana al soci va augmentar un 4,7 %, en un context de fort increment dels costos de producció. El volum comercialitzat es va mantindre estable, amb 736.536 tones, condicionat per fenòmens com la DANA que va sacsejar la província de València l'octubre de 2024, sumada a les pedregades i les plagues, que van afectar especialment el caqui, les taronges i les mandarines. Tal com van anunciar els seus titulars, Anecoop va xifrar en 30.000 tones les pèrdues provocades per la catàstrofe de la DANA.

Noves incorporacions

En paral·lel, la cooperativa ha reforçat la seua estructura amb noves incorporacions i aliances estratègiques entre socis, apostant sempre per la integració en un sector fragmentat. En paraules de Joan Mir, "en el primer semestre de 2025 Anecoop va créixer amb la incorporació com a soci d'Eurofruits Levante S.L., així com amb la de l'empresa Novacoop Mediterránea SXXI (formada per Grup Cooperatiu Fruits de Ponent i Actel Grup)".

També destaquen de la campanya 2024-2025 els acords de col·laboració assolits amb les cooperatives valencianes de segon grau Univall i Ribercamp; la integració de la Cooperativa de La Llosa de Ranes en Univall; l'acord de col·laboració entre CANSO i Cofrudeca, el de Toñifruit amb Bio Lobrot i el de les cooperatives de Llíria i Bétera; o l'entrada de Frucimu en l'accionariat d'Agriconsa.

Enfocament proactiu

"Desenvolupem la nostra activitat en un entorn global en què la incertesa geopolítica és constant: vaivens en la política aranzelària dels Estats Units, tensions per l'acord de la UE amb Mercosur, competència desllealial... A això sumem altres desafiaments com el relleu generacional, la falta de mà d'obra, la transformació tecnològica, la digitalització, la sostenibilitat, les plagues, els increments de costos o les noves formes de consum. Fer front a tots ells ens exigeix un enfocament proactiu i molt estratègic", va assenyalar el president d'Anecoop, Alejandro Monzón.

Impuls, sostenibilitat i relleu generacional

De cara al futur, Anecoop aposta per tres eixos estratègics, que són el Pla d'Impuls, l'Observatori de la Sostenibilitat i el Pla RELEVA, tres iniciatives que defineixen l'aposta estratègica d'Anecoop.

El **Pla Impuls** està encaminat a millorar l'eficiència i la competitivitat d'Anecoop davant les complexitats del mercat global, que exigeix anticipació i adaptació.

En el mateix sentit, **l'Observatori de la Sostenibilitat** s'ha consolidat com una eina clau per als socis d'Anecoop que, en l'actualitat, compta amb 32 entitats adherides amb l'objectiu de continuar creixent.

Durant la campanya es van desenvolupar les bases del **Programa RELEVA**, un projecte pioner al camp valencià destinat a joves agricultors de les cooperatives sòcies, per a impulsar el relleu generacional, vital per a la viabilitat de l'agricultura espanyola; reforçar la visió empresarial de l'agricultor; i enfortir el lideratge cooperatiu.

Anecoop ha culminat així el seu 50é aniversari i consolida la seua posició com a referent internacional del cooperativisme agroalimentari, subratllant com a prioritat la rendibilitat dels seus agricultors i l'adaptació a un entorn global contingent.

CONCOVAL COL·LABORA EN UN NOU PROJECTE DE LA FUNDACIÓ VICENTE FERRER PER A ASSISTIR LA INFÀNCIA A GAZA

La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (CONCOVAL) ha iniciat un nou projecte amb la Fundació Vicente Ferrer (FVF) per a la posada en marxa d'accions humanitàries a Gaza, per a les quals ha recaptat un total de 32.000 euros, que s'invertiran en la posada en marxa d'un Espai Amigable per a l'atenció de la infància i l'adolescència a la zona de conflicte palestina.

CONCOVAL col·labora des de fa uns anys amb la FVF encara que, fins ara, les seues iniciatives s'havien desenvolupat a l'Índia rural, l'àmbit tradicional d'actuació d'aquesta Fundació. En aquesta ocasió, la col·laboració es trasllada a Gaza, on hi ha una necessitat peremptòria d'ajudar la població civil i, especialment, el seu segment més vulnerable, com és la infància i l'adolescència, tràgicament afectades per la guerra.

Un total de 18 entitats cooperatives s'han unit a la iniciativa coordinada per CONCOVAL. Aquestes cooperatives són Anecoop, Cooperativa Agrícola Nostra Senyora de L'Oreto (CANSO), Coarval, Cooperativa Sant Vicent Ferrer de Benaguasil (Ruralfruit), Caixa Popular, Caixa Rural de l'Alcudia, Impulso Cooperativo, Juan Comenius, Florida Centre de Formació, Grupo Sorolla, Unió de Cooperatives d'Ensenyament Valencianes (UCEV), Col·legi Larrodé, Escola 2, Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de la Comunitat Valenciana, Federació de Cooperatives Elèctriques de la Comunitat Valenciana, Les Carolines, La Nostra Escola Comarcal i la Cooperativa Eléctrica de Crevillent (ENERCOOP).

El total recaptat, gràcies a la solidaritat de totes aquestes cooperatives, es destinarà a finançar una de les tres instal·lacions projectades com a Espais Amigables per a la Infància, que es convertiran durant tres anys en espais protegits per a jugar, aprendre, relaxar-se i rebre atenció psicològica.

L'entitat local 'Palestinian Organization for Development', amb 25 anys d'experiència a la Franja, tant en l'àrea de Governació de Deir Al Balah com al nord i al sud de la zona, oferirà suport psicosocial a menors i persones cuidadores, arribant a 3.000 xiquetes i xiquets, 1.800 adolescents i 720 familiars. Vetlarà pel dret a la salut mental i a la protecció, a més de treballar en la millora del benestar socioemocional dels col·lectius atesos.

També es donarà suport psicosocial, alhora que es garantirà l'accés a béns essencials com ara aigua, aliments, roba i higiene; i es formaran equips locals en acompanyament i resposta humanitària, reforçant així el teixit comunitari.

La directora general de la Fundació Vicente Ferrer a la Comunitat Valenciana, Luz María Sanz, va firmar l'acord de col·laboració amb les cooperatives participants. A la firma també van assistir el president de CONCOVAL, Emilio Sampedro, i Visha Ferrer, directora del Programa d'Igualtat de Gènere de la Fundació.

LA DOCTORA BELÉN CATALÀ, PREMI EXTRAORDINARI DE DOCTORAT DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

La doctora per l'Institut Universitari d'Economia Social, Cooperativisme i Emprenedoria (IUDESCOOP) i coordinadora de la Xarxa de Joves Investigadors en Economia Social (REJIES), Belén Català, va rebre el passat 6 de febrer el Premi Extraordinari de Doctorat que atorga la Universitat de València (UV), per la seua tesi "Las políticas públicas de fomento de la economía social: elementos de institucionalización y ecosistemas favorables desde una perspectiva multinivel", dirigida pels professors Rafael Chaves Ávila i Teresa Savall Morera. Aquest guardó distingeix els autors i autores de les tesis doctorals que, per la seua qualitat, impacte i projecció en els seus respectius àmbits de coneixement, es consideren d'especial rellevància.

En l'acte celebrat al Paranimf de la UV, la doctora Català va rebre el premi de mans de Mavi Mestre, en un dels seus últims actes públics com a rectora de la Universitat de València. Juntament amb ella, Belén Català va estar acompanyada en el lliurament pel director de la seua tesi, el professor Rafael Chaves Ávila (UV), i pel director de CIRIEC-Espanya, José Luis Monzón. En l'acte, en què van obtindre el diploma acreditatiu 49 doctors i doctores de totes les branques del coneixement, van participar a més el vicerector d'Investigació, Carlos Hermenegildo, i la directora de l'Escola de Doctorat de la UV, Mª Amparo Tórtola.

Objectivitat, rigor i anàlisi crítica

En paraules de la rectora, "en un context polític i social marcat per la incertesa, es fan més necessàries que mai les qualitats del coneixement científic, com l'objectivitat, el rigor i l'anàlisi crítica, valors essencials de les disciplines acadèmiques que hui reconeixem", va apuntar.

"Arribar al doctorat no és només un exercici d'intel·ligència, sinó sobretot de perseverança. Els premis extraordinaris reconeixen trajectòries d'esforç, rigor i compromís amb el coneixement que honoren la Universitat de València i la seua tradició acadèmica, viva des de 1499", va indicar la rectora, que va afegir que "formar part de la comunitat doctora de la Universitat de València significa incorporar-se a aquest llegat col·lectiu de generacions que han fet avançar la ciència i el pensament crític al servei de la societat. Cada nova tesi i cada nova línia d'investigació amplien aquest patrimoni intel·lectual compartit".

Sobre la investigació

La de Belén Català es tracta d'una tesi per compendi d'articles publicats en quatre revistes d'impacte, com són la Revista de Economía Mundial; Journal of Business Research; REVESCO, Revista de Estudios Cooperativos, i CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa. Així mateix, s'emmarca en les tesis amb l'especialitat de menció internacional, per una estada d'investigació a la Universitat de Bolonya, on la ja doctora va investigar l'ecosistema i les polítiques de foment del cooperativisme a l'Emília-Romanya (Itàlia).

La investigació té com a principal objectiu contrastar si la proliferació de polítiques públiques d'economia social ha condicionat un procés d'enfortiment de la institucionalització i el desenvolupament d'ecosistemes; i analitzar, a partir d'una perspectiva multinivell, en quines polítiques s'ha concretat aquest impuls. Per a això, ha dividit la seua investigació en tres grans eixos, com són la institucionalització, els ecosistemes d'economia social i l'enfocament multinivell de les polítiques públiques.

A partir de diferents estudis de cas, especialment centrats en la Comunitat Valenciana i en l'Emília-Romanya, la investigació realitza una recopilació de les principals polítiques públiques de foment de l'economia social en ambdues regions, de les quals han sorgit diferents recomanacions de política econòmica, entre les quals destaca millorar l'avaluació i l'arreplega sistematitzada de dades.

LA III JORNADA UNIVERSITÀRIA PER UNA DEMOCRÀCIA ECONÒMICA INCIDEIX EN LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA EN EL DEBAT SOBRE LA PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES TREBALLADORES EN L'EMPRESA

La Facultat de Dret de la Universitat de València va acollir el passat 12 de maig la III Jornada Universitària per una Democràcia Econòmica, baix el lema 'La participació de les persones treballadores en l'empresa'. La Jornada, organitzada per la Plataforma per la Democràcia Econòmica (PxDE), l'Institut IUDESCOOP, FEVECTA i la UCEV, va tindre una àmplia participació, tant presencial com en línia, inclosa una intervenció de la vicepresidenta del Govern i ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz. En aquesta es va presentar l'Informe sobre Democràcia en el Treball que ha elaborat la Comissió d'Expertes i Experts promoguda per aquest Ministeri.

L'objectiu de la Comissió Internacional ha sigut oferir eines per a l'aplicació de l'article 129.2 de la Constitució Espanyola, que tal com diu: "els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentaran, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que faciliten l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció".

L'Informe final de la Comissió d'Expertes presenta un diagnòstic actual de l'estat de la Democràcia en l'àmbit laboral, una estratègia per al desenvolupament de l'article 129.2 de la Constitució Espanyola, i un apartat pràctic que aporta eines i recursos per a reforçar els drets d'informació, consulta i participació de les persones treballadores en l'empresa, així com per a promoure fórmules de cogovernança, coresponsabilitat i participació financera.

La importància de la Democràcia a les empresas

La III Jornada, organitzada també amb la col·laboració de la Facultat de Dret de la UV, CIRIEC-Espanya i la Generalitat Valenciana, va comptar amb les intervencions de diversos professionals en l'àmbit del Dret Laboral, de l'Economia Social i de l'àmbit empresarial de la regió.

La inauguració institucional va estar integrada per la vicepresidenta segona i ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz, qui, a través d'un vídeo, va agrair el treball de les Expertes i Experts en l'elaboració de l'Informe, animant a continuar investigant per a acostar les persones treballadores a l'empresa. Per la seua banda, la directora de l'IUDESCOOP, Virginia Simón, va destacar el paper del cooperativisme en l'avanç de la democràcia en les empreses, i va assenyalar que el repte ara "és estendre els principis de participació i coresponsabilitat a tota l'Economia, la qual cosa requereix un canvi cultural, sistèmic i normatiu".

Andrés Gascón, vicedegà d'Investigació i Qualitat, va donar suport des de l'àmbit de la Facultat de Dret UV a l'elaboració d'aquest informe i va traslladar el reconeixement de la Universitat al mateix. I Pepe Albors Orengo, secretari de la Plataforma per la Democràcia Econòmica, va introduir el document sostenint que el seu objectiu és desenvolupar la participació de les persones en l'empresa, "tal com es fa en les cooperatives i en l'Economia Social".

A continuació, la presentació de l'informe, moderada pel professor de la Universitat de Còrdova Manuel García, va anar a càrrec de la professora titular de Dret Mercantil de la UV i membre de CIRIEC-Espanya, Gemma Fajardo García, integrant de la Comissió d'Expertes; acompanyada per la professora de Dret del Treball de la UV María Pons Carmena, i Edurne Terradillos, membre de la Comissió d'Expertes i catedràtica de Dret del Treball de la Universitat del País Basc.

Un debat amb punts en comú

La primera taula redona, moderada per Paloma Tarazona Cano, directora de FEVECTA, va tractar sobre el debat conceptual i sociopolític sobre la democràcia econòmica, especificada en resistències, oportunitats, el paper dels agents socials, cultura empresarial i en les condicions necessàries per a avançar cap a models participatius reals. Hi van participar Toni Ferrer Sais, exsecretari d'Acció Sindical Confederal d'UGT; Pere J. Beneyto, president de la Fundación de Estudios e Iniciativas Sociolaborales de CCOO; Pedro Coca, empresari i president d'ETNOR, i Francisco Abad, gerent d'Amusal.

Tots ells van coincidir en la importància que Espanya mostre voluntat política en aquest àmbit, amb la proposta del Govern d'obrir el diàleg social també a la participació, una via que es recolza des del sector de l'Economia Social i des de l'àmbit acadèmic.

La segona taula redona va recollir les experiències de treballadors que, en diferents models d'empresa, formen part dels seus òrgans de decisió estratègica, com Pedro Suárez Benavent, conseller laboral en l'Autoritat Portuària de València; Ramón Rodríguez, president de FEVECTA i del Grupo Sorolla; Paco Alos, director de Relacions Institucionals de Caixa Popular, i José Gámiz, director de Sostenibilitat i ESG del Grupo La Plana. Aquesta taula va estar moderada per José Candela Ochotorena, doctor en Economia i en Història Contemporània.

La clausura de la Jornada la va realitzar Bruno Estrada, president de la Plataforma per la Democràcia Econòmica (PxDE), qui va pronunciar el discurs "El futur de la democràcia econòmica", amb el qual va reiterar el compromís de la PxDE i de les entitats organitzadores amb la promoció de la democràcia econòmica.

Informe d'Expertes i l'article 129.2

L'article 129.2 fa una doble promesa a tots els treballadors d'Espanya: l'accés a la veu i a la propietat de l'empresa. L'Informe de les Expertes i Experts conclou que l'article 129.2 no s'està aplicant actualment a través d'una legislació eficaç. De fet, Espanya es troba entre els països menys desenvolupats de la Unió Europea pel que fa al reconeixement dels treballadors com a components clau de l'economia, tant en termes d'estructures institucionals que permeten la participació democràtica en el lloc de treball com en termes d'accés dels treballadors a la propietat d'accions de les empreses. Al mateix temps, el grup d'experts observa també una sèrie d'empreses espanyoles que sí que són exemples d'aplicació exemplar de l'article 129.2, en particular les cooperatives de treballadors, que es troben entre els exemples més sòlids del món de democràcia econòmica.

Les persones expertes van coincidir que una aplicació més rigorosa de l'article 129.2 podria resultar molt eficaç per a ajudar Espanya a situar-se entre els líders de la UE en termes de bones pràctiques i a ascendir en l'escala de productivitat, identificada com el principal repte de la Unió Europea per l'Informe Draghi (2024).

PLATAFORMA DEL TERCER SECTOR DE LA COMUNITAT VALENCIANA, ONZE ANYS TEIXINT LA VEU UNIDA DEL SOCIAL A LA COMUNITAT

El president del CERMI-CV i de la Plataforma del Tercer Sector de la Comunitat Valenciana (PTS CV), Luis Vañó Gisbert, ha publicat un article amb motiu de l'onzé aniversari de la constitució de la Plataforma, en el qual fa balanç del treball conjunt de les organitzacions socials valencianes i reivindica el paper del Tercer Sector com un actor social i econòmic fonamental a la Comunitat.

Sota el títol *Onze anys teixint la veu unida del social a la Comunitat Valenciana*, Vañó recorda l'origen de la PTS CV, constituïda el juliol de 2015 per les principals organitzacions representatives de l'àmbit social, amb l'objectiu d'articular una veu comuna davant de les administracions i del conjunt de la societat. En la seua reflexió destaca que la fortalesa del sector no resideix únicament en la suma d'organitzacions, sinó en la seua capacitat per a treballar de manera coordinada i defensar conjuntament els drets i les necessitats de les persones en situació de vulnerabilitat.

Un dels aspectes que el president de la PTS CV posa especialment en valor és la dimensió econòmica i social del Tercer Sector. Per a això recorre a les dades del Llibre Blanc de l'Economia Social i del Tercer Sector a la Comunitat Valenciana, elaborat per CIRIEC-Espanya, que xifra en més de 31.500 les entitats no lucratives actives a la Comunitat, amb prop de 99.000 ocupacions directes remunerades, més de mig milió de persones fent voluntariat formal i un volum d'ingressos superior als 4.600 milions d'euros. Aquestes xifres, assenyala Vañó, permeten visualitzar la magnitud real d'un sector que és una peça essencial de l'economia social valenciana.

Sobre la base d'aquestes dades, l'article insisteix en la necessitat de superar una visió del Tercer Sector com una realitat merament assistencial o marginal. Vañó defensa que les entitats socials constitueixen un veritable agent econòmic i social, generador d'ocupació i prestador de serveis essencials, especialment en aquells territoris i àmbits en què les necessitats de les persones són més acusades. El president de la Plataforma resumeix aquesta concepció amb la idea d'una "economia que cuida", vinculada a una economia social no lucrativa que situa les persones i el bé comú en el centre de la seua activitat.

Precisament, en el marc d'aquesta concepció d'economia social, Vañó dedica una menció destacada a la relació que la Plataforma del Tercer Sector de la Comunitat Valenciana manté amb l'àmbit universitari i de la investigació. L'article subratlla la col·laboració estable amb l'IUDESCOOP i amb CIRIEC-Espanya, institucions que, segons explica, s'han convertit en aliats rellevants de la Plataforma per al desenvolupament i la consolidació de l'ecosistema valencià de l'economia social.

Luis Vañó, president de la Plataforma del Tercer Sector de la Comunitat Valenciana.

CIRIEC i IUDESCOOP, aliats de la Plataforma

Vañó destaca que aquesta col·laboració s'ha materialitzat a través de la participació en congressos, publicacions i diferents espais de reflexió i debat. Una cooperació que, al seu parer, ha contribuït a enfortir el reconeixement de l'economia social valenciana i a situar la Comunitat com un referent en aquest àmbit.

La referència a CIRIEC-Espanya i l'IUDESCOOP adquireix així un significat especial, en situar el coneixement i la investigació com a eines fonamentals per a reforçar la capacitat d'incidència del Tercer Sector. Vañó defensa que l'acció social necessita recolzar-se en dades, investigació rigorosa i col·laboració amb la universitat per a poder fonamentar les seues reivindicacions i participar amb més solidesa en el disseny de les polítiques públiques. La relació entre les organitzacions socials i l'àmbit acadèmic apareix, per tant, com una aliança estratègica per a conéixer millor la realitat i traslladar propostes fonamentades a les administracions.

Principals fites de la Plataforma del Tercer Sector de la Comunitat Valenciana

El balanç realitzat per Vañó repassa també algunes de les principals fites de la trajectòria de la Plataforma durant aquests onze anys. Entre elles, destaca el seu paper durant la pandèmia de la COVID-19, la reivindicació d'una dimensió social dels fons europeus Next Generation i la participació de la societat civil organitzada en el seu seguiment. També esmenta la creació, el 2023, de la Mesa de Diàleg Civil, així com la presència del Tercer Sector en diferents òrgans vinculats al sistema valencià de serveis socials.

Un altre dels episodis destacats en l'article és la resposta de les entitats socials davant de la DANA del 29 d'octubre de 2024. Vañó posa en valor el paper exercit pel Tercer Sector tant en l'atenció immediata com en l'acompanyament posterior a les persones afectades, i reclama que les organitzacions socials tinguen un paper estructural en la planificació i gestió de futures emergències.

De cara als pròxims anys, el president de la PTS CV identifica diversos reptes prioritaris. Entre ells situa l'aprovació de la Llei del Tercer Sector d'Acció Social de la Comunitat Valenciana, la necessitat d'avançar cap a un model de finançament més estable i previsible, l'impuls del voluntariat i la defensa de l'espai cívic. També planteja com a aspiració la celebració del **I Congrés del Tercer Sector Social de la Comunitat Valenciana**, concebut com un espai de trobada entre les organitzacions socials, les administracions, la Universitat i el conjunt de la societat.

L'article conclou amb un reconeixement al caràcter col·lectiu dels avanços assolits durant aquests onze anys i amb una reivindicació del paper de la Plataforma com a espai comú de les entitats socials valencianes. Per a Vañó, la PTS CV ha de continuar exercint com a "veu unida del sector social" i defensant els drets de les persones des del diàleg, la proposta i l'exigència institucional.

En aquest recorregut, l'aliança amb CIRIEC-Espanya i el IUDESCOOP apareix com un dels exemples de la importància que la generació i transferència de coneixement tenen per a consolidar el Tercer Sector i l'economia social a la Comunitat Valenciana. Una col·laboració que, segons es desprén de la reflexió de Vañó, permet connectar l'experiència de les entitats socials amb la investigació acadèmica i contribuir a construir polítiques públiques basades en evidències, alhora que reforça el reconeixement de l'economia social valenciana com un àmbit estratègic del territori.

Article original de Luis Vañó disponible al web de la Plataforma del Tercer Sector, en:
https://www.plataformatercersector.es/en/once-anos-tejiendo-la-voz-unida-de-lo-social-en-la-comunitat-valenciana/

CIRIEC-ESPANYA CELEBRA EL SEU 40 ANIVERSARI A VALÈNCIA AMB UN RECONEIXEMENT AL SEU PAPER CLAU EN L'ECONOMIA SOCIAL

La commemoració, que va comptar amb la participació de la secretària d'Estat d'Economia Social, Amparo Merino, i el secretari autonòmic d'Ocupació, Antonio Galvañ, va servir no sols per a repassar quatre dècades d'activitat científica i de transferència de coneixement, sinó també per a reforçar el paper de l'entitat com a node central en la investigació i difusió de l'Economia Social a Espanya i en el context internacional.

València va acollir el passat 25 de juny la celebració del 40 aniversari de CIRIEC-Espanya, en un acte institucional que va reunir dos centenars de socis i directius del CIRIEC, representants de l'Economia Social, i del Govern d'Espanya i de la Generalitat Valenciana. La commemoració va servir no sols per a repassar quatre dècades d'activitat científica i de transferència de coneixement, sinó també per a reforçar el paper del CIRIEC com a node central en la investigació i difusió de l'Economia Social a Espanya i en el context internacional.

L'esdeveniment, celebrat en un espai tan emblemàtic com el Paranimf de la Universitat de València (UV), va comptar amb l'agraïment explícit de l'organització a la UV pel seu suport continuat des dels inicis a CIRIEC-Espanya. L'entitat va recordar que la seua seu ha estat vinculada històricament a la Universitat de València, primer a l'Escola d'Empresarials i posteriorment a la Facultat d'Economia, subratllant la relació estable i estructural entre la UV i el desenvolupament del coneixement sobre l'Economia Social a Espanya.

L'acte va ser conduït pel director de CIRIEC-Espanya, José Luis Monzón. Va comptar amb les intervencions del vicerector de Cultura de la UV, Albert Moncusí; la secretària d'Estat d'Economia Social del Govern d'Espanya, Amparo Merino; el secretari autonòmic d'Ocupació i director general de Labora, Antonio Galvañ; el president de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, Emilio Sampedro, també en representació de CEPES; el president de la Plataforma del Tercer Sector del Social de la Comunitat Valenciana, Luis Vañó; el president del CIRIEC-Internacional, Bernard Thiry, i el president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya, Rafael Chaves, juntament amb la presidenta de CIRIEC-Espanya, Adoración Mozas.

Una comunitat amb un compromís comú: l'Economia Social

Un dels eixos centrals de l'acte va servir per a destacar la col·laboració estreta entre CIRIEC-Espanya i les principals organitzacions representatives del sector. L'entitat va agrair la participació de CEPES, CONCOVAL i del Tercer Sector de la Comunitat Valenciana, subratllant la importància del treball conjunt entre investigació, representació institucional i teixit productiu.

Aquest treball ha permés consolidar un ecosistema de coneixement que combina la investigació acadèmica amb la realitat de les entitats de l'Economia Social, afavorint la transferència de resultats cap a la presa de decisions públiques i privades.

Un altre punt destacat ha sigut la dimensió internacional de CIRIEC-Espanya en el marc del CIRIEC-International, xarxa científica amb seccions en una vintena de països d'Europa, Amèrica, Àfrica i Àsia. En la celebració va participar el president de CIRIEC-Internacional, Bernard Thiry, qui va expressar el seu agraïment pels 40 anys de trajectòria de la secció espanyola i va subratllar la seua contribució rellevant al conjunt de la xarxa internacional. La seua intervenció va posar de relleu el paper de CIRIEC-Espanya com una de les seccions més actives i productives de la xarxa global, tant en termes d'investigació com en la generació de coneixement aplicat a les polítiques públiques i al desenvolupament de l'Economia Social.

Suport de les administracions públiques

Per a la intensa activitat de CIRIEC-Espanya durant aquests anys ha sigut fonamental el suport sistemàtic d'administracions com el Ministeri de Treball i Economia Social i la Generalitat Valenciana, personalitzades en aquest acte per la secretària d'Estat d'Economia Social, Amparo Merino, i el secretari autonòmic d'Ocupació, Antonio Galvañ.

Adoración Mozas, presidenta de CIRIEC-Espanya, en el 40é aniversari de CIRIEC.

La Secretària d'Estat va intervindre en l'acte, subratllant el paper del CIRIEC en l'impuls del coneixement, el mesurament i la difusió de l'economia social. En particular, va destacar la seua contribució a l'elaboració del primer Compte Satèl·lit oficial de l'Economia Social a Espanya, publicat per l'Institut Nacional de Estadística (INE), així com la posada en marxa d'iniciatives clau com la Xarxa REUNES (Xarxa d'Estructures Universitàries d'Economia Social); la seua contribució al reconeixement de l'economia social com a especialitat acadèmica, a través del Real Decret d'Especialitats de Coneiximient; l'elaboració del mapa nacional d'investigació de l'economia social, i la incorporació de continguts sobre economia social en els sistemes educatiu i de formació professional.

Amparo Merino va concloure: "Quaranta anys de CIRIEC-Espanya són quaranta anys d'economia social que s'ha explicat, mesurat, defensat i projectat amb rigor acadèmic. El Ministerio de Trabajo y Economía Social és el seu aliat, no la seua audiència. I aquest aniversari ens confirma que quan la investigació i la política treballen juntes, l'economia social avança".

SEBASTIÁN REYNA, MIGUEL ÁNGEL CABRA DE LUNA I NARDI ALBA HOMENATJATS EN EL 40 ANIVERSARI DE CIRIEC-ESPANYA

La segona part de la celebració del 40 aniversari de CIRIEC-Espanya es va iniciar amb un homenatge i reconeixement a tres persones clau per la seua col·laboració durant gran part de la seua trajectòria amb CIRIEC-Espanya: Sebastián Reyna, exdirector general de Cooperatives del Govern d'Espanya i un dels impulsors de la creació de la secció espanyola del CIRIEC a principis dels anys 80; Miguel Ángel Cabra de Luna, directiu de Fundación ONCE i conseller del Comité Econòmic i Social Europeu (CESE) en representació de CEPES, i Nardi Alba, directora de la Conf. de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

Sebastián Reyna va ser director general de Cooperatives del Govern d'Espanya i una de les persones que van promoure la creació de la secció espanyola de CIRIEC a principis dels anys huitanta, i va exercir un paper clau en els primers passos de l'organització, tal com va recordar el director de CIRIEC-Espanya, José Luis Monzón, durant la presentació del seu reconeixement. Reyna va rebre una placa commemorativa de mans de la presidenta de CIRIEC-Espanya, Adoración Mozas.

En la seua breu al·locució, Reyna va recordar el prestigi que ja gaudia el CIRIEC-Internacional a principis dels anys 80, com a centre d'investigació de referència sobre economia pública, social i cooperativa que estava ajudant a consolidar a escala internacional un concepte d'economia social que a Espanya encara no era reconegut administrativament. La constitució de la secció espanyola del CIRIEC, així com la celebració de les primeres jornades sobre economia social, responien així a la necessitat de dotar de base científica i legitimitat jurídica i administrativa tot aquell sector diferencial existent també a Espanya, i que aleshores amb prou feines es visibilitzava. En aquesta tasca també va esmentar com a persona clau Alejandro Barahona.

També es va reconéixer **Miguel Ángel Cabra de Luna**, directiu de Fundación ONCE i conseller del CESE en representació de CEPES, per la seua destacada tasca en la defensa i promoció de l'economia social tant a Espanya com en les institucions europees. La presidenta de la Comissió Científica de CIRIEC Internacional, Carmen Marcuello, va ser l'encarregada de fer-li entrega de la seua placa commemorativa.

Cabra de Luna va ser un dels principals impulsors de la Conferència Europea Permanent de les Cooperatives, Mutualitats, Associacions i Fundacions (CEP-CMAF), actualment Social Economy Europe. Durant 20 anys ha sigut el principal impulsor al CESE dels informes i dictàmens sobre economia social, i en aquests ha comptat sistemàticament amb la col·laboració del CIRIEC, que en el seu moment va definir com el Think Tank de l'Economia Social.

El tercer homenatge va ser per a **Nardi Alba Benaches**, directora de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, per la seua contribució a l'enfortiment del moviment cooperatiu valencià i la seua col·laboració continuada amb CIRIEC-Espanya. Va entregar el premi la professora Maite Cancelo, directora del CECOOP-Universidad de Santiago de Compostela.

Nardi Alba destaca per una trajectòria marcada pel compromís, la capacitat de treball, la visió col·lectiva i la vocació de servei. Celebrar-la és reconéixer una manera d'entendre el cooperativisme basada en el rigor, la col·laboració i el compromís amb les persones.

Però, a més, Nardi és una de les persones que han sabut trobar en CIRIEC aquell aliat científic estratègic mitjançant el qual posar en valor i satisfer les necessitats en cada moment del cooperativisme valencià.

En el seu discurs va mostrar una vegada més el seu afecte pel CIRIEC i el seu col·lectiu d'investigadors, i la fortuna, en el seu cas, de tindre'ls a València, on CIRIEC-Espanya ha convocat, a més, dos dels seus quatre congressos més importants organitzats fins a la data, entre ells el de 1992, que Nardi Alba va citar com el primer gran esdeveniment pel qual va conéixer el CIRIEC.

Els desafiaments de l'economia espanyola

La commemoració va incloure una conferència magistral a càrrec de Francisco Pérez, director d'investigació de l'Instituto Valenciano de Investigaciones Económicas (Ivie), sobre els "Desafiaments de l'economia espanyola en l'actual escenari internacional". En la seua intervenció va oferir una àmplia radiografia de l'economia espanyola recent, subratllant que entre 2021 i 2025 Espanya ha crescut un 23 %, al voltant de deu punts més que la mitjana de la Unió Europea i en nivells pròxims als de la Xina (27 %).

Segons va explicar, el creixement ha estat impulsat pel consum intern, afavorit per la caiguda de la desocupació i la creació de més de dos milions de llocs de treball, així com pel paper dels fons europeus, el turisme i l'expansió de les exportacions.

Pérez va destacar també l'augment de l'ocupació juvenil, especialment entre les persones amb formació universitària, que ha crescut un 76 %. En aquest context, el PIB per capita ha augmentat un 17 %, cinc punts més que la mitjana de la UE, si bé va advertir que els salaris mitjans han mostrat un avanç molt més modest, al voltant del 2 %.

L'economista va assenyalar, no obstant això, una millora estructural en l'eficiència productiva, un canvi històric en el cas espanyol, que va atribuir a la pèrdua de pes dels actius immobiliaris en el repartiment estructural de l'economia i al major protagonisme dels actius basats en el coneixement.

Tanmateix, va advertir que aquest avanç no es trasllada de manera proporcional als salaris, a causa de l'heterogeneïtat empresarial, la reduïda grandària mitjana de les empreses i les limitacions en la negociació salarial en determinats sectors. A això va afegir el problema estructural de l'habitatge, amb un mercat tensionat i només un 3,5 % de parc de lloguer social, cosa que afecta especialment els joves, els immigrants i les famílies monoparentals.

En conjunt, va concloure, Espanya parteix d'una posició relativament sòlida, però afronta importants desafiaments relacionats amb la productivitat, la inversió, la grandària empresarial, l'R+D, la transició digital i ecològica, i la polarització política, en un escenari d'incertesa prolongada que exigeix reforçar un creixement més inclusiu. Va animar els investigadors del CIRIEC a estudiar sobre tot això, especialment la productivitat, en el sector de l'economia social.

Conferencia magistral a cargo de Francisco Pérez, director de Investigación del Ivie.

Quatre dècades de coneixement compartit

El 40é aniversari de CIRIEC-Espanya va aconseguir reunir una comunitat diversa, formada per personal investigador, representants institucionals, organitzacions del sector i xarxes internacionals, i va reforçar el caràcter plural del projecte CIRIEC.

L'aniversari va reafirmar el paper de CIRIEC-Espanya com a espai de referència en la producció i difusió de coneixement sobre l'economia social. Quatre dècades després de la seua creació, l'entitat manté el seu compromís amb la investigació rigorosa, la col·laboració institucional i la construcció de xarxes acadèmiques i socials.

EL RECTOR DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, JUAN LUIS GANDÍA, REAFIRMA L'ESTRETA COL·LABORACIÓ DE LA UV AMB CIRIEC-ESPANYA EN EL SEU 40 ANIVERSARI

Juan Luis Gandía celebra la vinculació del CIRIEC amb la UV, "on ocupa un lloc especialment rellevant, gràcies a una relació estreta i fecunda, construïda a través de la investigació, de l'activitat editorial i científica, de l'organització de trobades i projectes, i de la implicació de professorat i personal investigador de diferents àrees".

Amb motiu de la celebració del 40 aniversari de CIRIEC-Espanya, el rector de la Universitat de València (UV), Juan Luis Gandía, ha remés una cordial carta de felicitació i enhorabona al CIRIEC. Ho fa perquè per a la Universitat de València aquesta commemoració "té un significat particularment pròxim", segons afirma el rector, "ja que CIRIEC-Espanya té la seua seu a la Facultat d'Economia i manté des de fa dècades una relació estreta i fecunda amb la Universitat. Una relació construïda a través de la investigació, de l'activitat editorial i científica, de l'organització de trobades i projectes, i de la implicació de professorat i investigadors de diferents àrees".

Tal com assenyala el rector, "es tracta d'una tasca institucional sostinguda i singular. CIRIEC-Espanya ha contribuït de manera decisiva a consolidar al nostre país un àmbit d'investigació i de reflexió científica sobre l'economia pública, l'economia social, el cooperativisme i les entitats del tercer sector".

Juan Luis Gandía recorda que CIRIEC-Espanya és, a més, un espai de trobada entre investigadores i investigadors, universitats, organitzacions representatives de l'economia social, cooperatives, entitats del tercer sector i administracions públiques. "Aquesta capacitat per a connectar investigació, debat públic i coneixement aplicat explica bona part de la rellevància assolida per l'Associació i de la seua contribució al desenvolupament d'aquest camp d'estudi a Espanya", assegura.

Juan Luis Gandia, Rector de la Universitat de València.

Estreta vinculació amb l'IUDESCOOP i les facultats d'Economia, Dret i Ciències Socials

Juan Luis Gandía celebra la vinculació del CIRIEC amb la UV, "on ocupa un lloc especialment rellevant l'Institut Universitari d'Investigació en Economia Social, Cooperativisme i Emprenedoria, IUDESCOOP, la trajectòria del qual ha estat estretament lligada a CIRIEC-Espanya". I esmenta el centre de documentació CIDEC, que ha exercit un paper essencial com a espai especialitzat d'informació i difusió en matèria d'economia social i cooperativa.

La relació implica de manera molt particular la Facultat d'Economia, d'on procedeix el rector, però també la Facultat de Dret i la Facultat de Ciències Socials. "Des d'aquests àmbits, la Universitat de València ha contribuït a una aproximació plural a l'economia social, en la qual conflueixen l'anàlisi econòmica, l'estudi jurídic, les polítiques públiques, el foment de l'emprenedoria i la dimensió social de l'activitat econòmica", afirma Juan Luis Gandía.

El rector conclou la seua carta de felicitació reconeixent "amb justícia" el camí recorregut, i reafirmant la col·laboració entre la Universitat i CIRIEC "que ha resultat especialment valuosa per a la Universitat de València, per a la investigació universitària i per al coneixement i projecció de l'economia social al nostre país".

PRIMERS ANYS DEL GRUP D'HISTÒRIA DEL COOPERATIVISME I L'ECONOMIA SOCIAL A ESPANYA I LLATINOAMÈRICA DE CIRIEC-ESPANYA (GRUHESCOOP-CIRIEC)

Article de Sebastián Reyna, Yolanda Blasco i Jesús Olavarría

Si bé les revistes i publicacions, i congressos i jornades del CIRIEC-Espanya han acollit en diverses ocasions estudis sobre la història del cooperativisme i l'economia social i algunes de les seues experiències concretes, la necessitat d'impulsar de manera permanent la investigació històrica en aquest àmbit va començar a prendre forma durant les reunions del Consell de Redacció i del Consell Científic de la Revista Jurídica de Economía Social y Cooperativa de CIRIEC-Espanya al llarg de 2022. En aquests debats es va identificar la conveniència de crear un grup de treball estable, integrat per especialistes en història econòmica, social, del dret i de les institucions, així com per altres investigadors i membres d'entitats del sector interessats en la matèria.

Aquesta iniciativa es va consolidar en les converses mantingudes durant el I Congrés Jurídic de CIRIEC, celebrat a Còrdova els dies 15 i 16 de juny de 2023, on la professora Yolanda Blasco, de la Universitat de València (UV), i Armando Pavón, de la Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM), van presentar una ponència titulada "Las cooperativas y el exilio español republicano".

Després de consultar la Presidència, la Direcció i la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya, el grup es va constituir formalment el 22 de novembre de 2023, en una reunió celebrada a la Universitat de València. En aquesta trobada van participar José Luis Monzón (Director de CIRIEC) i Rafael Chaves (President de la Comissió Científica), juntament amb els socis Jesús Olavarria Iglesia, Francisco Medina Albadalejo, Armando Pavón, Yolanda Blasco Gil, Manuel García Jiménez i Sebastián Reyna Fernández. Aquests tres últims van assumir la primera coordinació col·legiada del grup.

En aquesta sessió fundacional es va acordar que l'àmbit d'estudi del Grup havia d'abastar també tota l'economia social llatinoamericana, en coordinació amb les seccions nacionals americanes de CIRIEC i amb l'Observatori Iberoamericà OIBESCOOP. Així mateix, es va decidir convidar a sumar-se al projecte tots els socis i investigadors vinculats al CIRIEC interessats en la temàtica. El grup va quedar adscrit a la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya.

Creixement i primeres actuacions

En febrer de 2024 el grup ja comptava amb 34 investigadors interessats, la majoria professors universitaris de tot Espanya, amb una destacada representació d'universitats llatinoamericanes. El 22 de febrer d'aquell any es va celebrar la primera reunió presencial a l'Escola Julián Besteiro de Madrid, on es van adoptar decisions clau:

• Convocatòria d'un número monogràfic de la Revista Jurídica de CIRIEC sobre història del cooperati-

Reunió del GRUHESCOOP celebrada en el marc del XX Congrés d'Investigadors de Economia Social de CIRIEC-Espanya. Jaén, abril de 2025.

visme i l'economia social, amb un enfocament interdisciplinari que abastara Economia, Dret i Sociologia.

• Creació d'una Guia de Fonts, Arxius i Bibliografia, impulsant la coordinació de centres documentals històrics per a facilitar el treball investigador.

• Col·laboració institucional amb altres entitats que custodien arxius o realitzen estudis històrics.

• Participació en congressos de CIRIEC-Espanya, amb l'organització de tallers específics d'història, començant en el Congrés de Mataró i continuant en el de Jaén (abril de 2025).

Consolidació acadèmica: publicacions i congressos

Un moment rellevant en la trajectòria del grup va ser la publicació, al desembre de 2024, del número monogràfic de la Revista Jurídica de CIRIEC (núm. 46), titulat "Historia del cooperativismo y la economía social y solidaria", que va incloure tretze articles. Atés l'alt nivell de recepció d'originals, es va acordar preparar un segon monogràfic.

En el XX Congrés Internacional d'Investigadors de CIRIEC-Espanya, celebrat a l'abril de 2025 a la Universidad de Jaén, el grup va celebrar una nova reunió presencial amb participació en línia de representants llatinoamericans. Es va valorar positivament la presentació de 17 comunicacions en el Taller d'Història, de les quals 15 van ser seleccionades i exposades. Entre els acords adoptats van destacar: crear un sistema de comunicació més participatiu a internet; contactar amb altres revistes científiques per a promoure noves publicacions; explorar vies de finançament amb administracions i organismes de l'economia social; impulsar un projecte d'investigació transversal, amb especial interés en el paper de la dona en la història del cooperativisme, i avançar en l'elaboració d'una Guia de Fonts.

Projecció externa: investigació aplicada i aliances

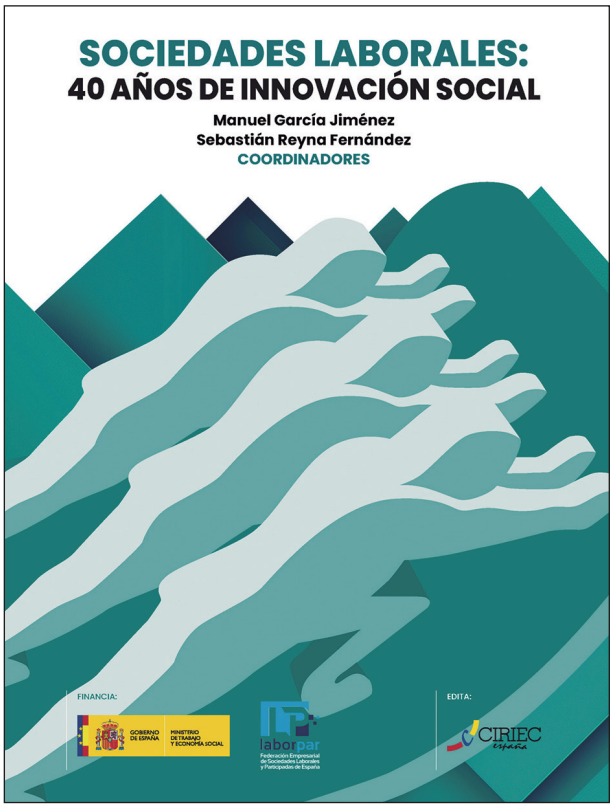
Durant 2024 els contactes amb organitzacions nacionals d'economia social es van concretar en un projecte específic: la investigació i publicació d'una història de les societats laborals, amb motiu del 40é aniversari de la primera llei reguladora. La iniciativa, titulada Sociedades laborales. 40 años de innovación social, va comptar amb el suport de Laborpar i va ser finançada pel Ministeri de Treball i Economia Social. El llibre, editat per CIRIEC i coordinat per diversos investigadors, Sebastián Reyna i Manuel García, es va presentar al juny de 2025 a Múrcia (Capital espanyola de l'economia social durant aquell any), amb un gran èxit de participació, i va evidenciar l'eficàcia de la col·laboració entre el grup i les entitats del sector.

Posteriorment, en el II Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya (Barcelona, setembre de 2025), el grup va presentar el primer monogràfic d'història i va anunciar la preparació d'un segon número, que veuria la llum al gener de 2026.

Noves publicacions i consolidació organitzativa

El 8 de gener de 2026 es va publicar el segon monogràfic de la Revista Jurídica (núm. 48), coordinat per la professora Yolanda Blasco Gil. Aquest volum recull dotze investigacions recents que analitzen la història

Primeres publicacions fruit del treball del GRUHESCOOP: un monogràfic de 'CIRIEC-Espanya, Revista Jurídica d'Economia Social i Cooperativa', i el llibre 'Societats Laborals, 40 anys d'innovació social'.

del cooperativisme des de perspectives socioeconòmiques, jurídiques i ideològiques.

Per a facilitar la comunicació horitzontal entre els membres, es va posar en marxa un grup de WhatsApp, que ha dinamitzat l'intercanvi d'informació i activitats.

En una reunió digital celebrada el 19 de gener de 2026, els participants van constatar la consolidació del grup i la normalització dels estudis històrics en les publicacions i esdeveniments de CIRIEC. Es va decidir modificar el sistema de coordinació, passant d'un model col·legiat a una coordinació unipersonal, i el càrrec va recaure en la professora Yolanda Blasco Gil (Universitat de València). Per a donar suport a la seua tasca es va crear una comissió de coordinació integrada pels anteriors coordinadors -Manuel García Jiménez i Sebastián Reyna- i pels professors Armando Pavón, María Burzaco, Miguel Guillen, Daniel Vallés i Juan Pablo Martí.

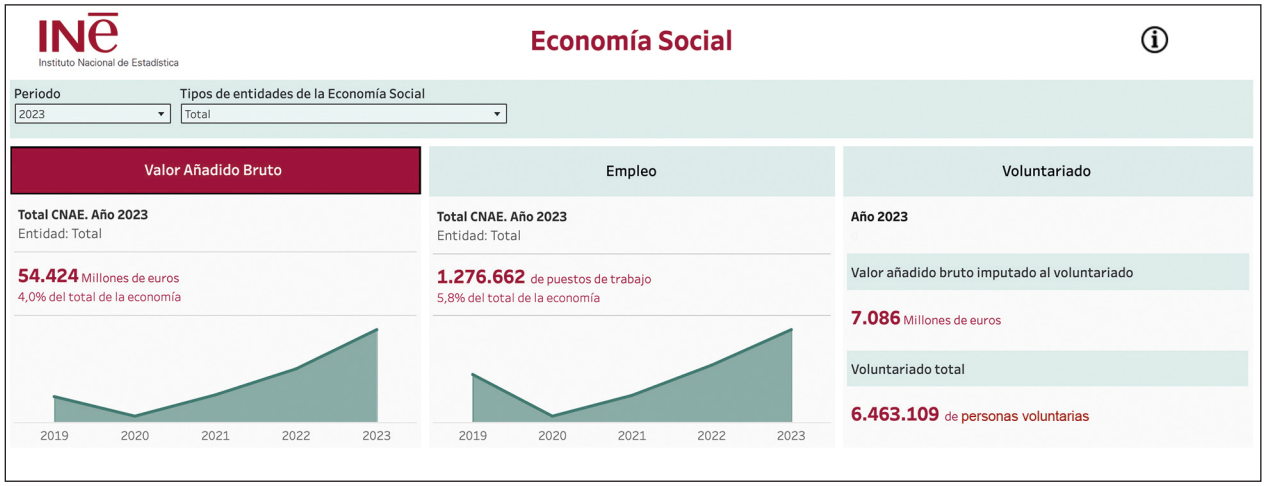
Línies de futur i nous projectes

Entre els reptes pendents, es va reiterar la necessitat d'avançar en la creació d'un Arxiu Nacional sobre la Història del Cooperativisme i l'Economia Social, que incloga una Guia de Fonts i un Arxiu de Fonts Orals. Aquest projecte, que s'ha de desenvolupar en col·laboració amb CIDEC (Universitat de València), aspira a integrar-se en la Xarxa Iberoamericana d'Arxius Nacionals i en el motor de cerca PARES del Ministerio de Cultura.

A més, la comissió de coordinació estudia impulsar diverses línies d'investigació, entre les quals destaquen:

- Les institucions universitàries impulsores del cooperativisme durant el segle XX, recuperant el llegat de pioners com Díaz de Rábago, Gascón i Miramón, i el paper de la Universitat en l'exili i en el desenvolupament del cooperativisme des dels anys seixanta.
- La presència de dones en el cooperativisme espanyol a finals del segle XIX i principis del XX, recuperant figures com Micaela Chalmeta, Ángeles López de Ayala o Amalia Domingo.
- El cooperativisme durant la Transició Democràtica (1973-1980), amb l'objectiu de recuperar la memòria històrica del sector i els seus protagonistes.

Finalment, s'aprofitarà la capitalitat de l'economia social 2026 a Mataró per al desenvolupament d'activitats en col·laboració amb el Campus Tecnològic. Així com la participació en els congressos de CIRIEC a Portugal, Navarra, Canadà i en el Congrés de l'ACI, que se celebrarà a València, on s'han aconseguit incloure amb èxit seccions d'història.

L'INE PUBLICA EL COMPTE SATÈL·LIT DE L'ECONOMIA SOCIAL A ESPANYA

Segons els seus resultats, el Valor Afegit Brut de l'economia social va assolir els 54.424 milions d'euros el 2023, cosa que va suposar un 4,0 % del total nacional, amb una xifra de negoci superior als 166.000 milions d'euros. L'ocupació directa de l'economia social es va aproximar als 1,3 milions de llocs de treball, el 5,8 % de l'ocupació total el 2023.

L'INE va publicar a finals de febrer, per primera vegada, el Compte Satèl·lit de l'Economia Social a Espanya. Aquest compte satèl·lit reflecteix l'activitat econòmica i laboral de l'economia social en el seu conjunt i de cadascuna de les seues famílies: les cooperatives, societats laborals, mutualitats, empreses d'inserció, centres especials d'ocupació d'iniciativa social, confraries de pescadors, societats agràries de transformació, fundacions, les associacions que duen a terme activitat econòmica i les entitats singulars, tot això seguint la Llei 5/2011, de 29 de març, d'Economia Social.

L'INE ha elaborat el compte satèl·lit amb el suport d'un grup de treball integrat per representants del Ministeri de Treball i Economia Social, el Servei General d'Estadística i Anàlisi Sociolaboral d'aquest Ministeri, CIRIEC-Espanya, CEPES, la Cámera de Comerç d'Espanya, Fundació ONCE i la Plataforma del Tercer Sector.

En aquesta primera edició s'ha estimat el període comprés entre 2019 i 2023. Amb això no només es reflecteix l'impacte actual de l'economia social en l'estructura econòmica d'Espanya, sinó que també es recull el comportament d'aquesta davant de la situació provocada per la COVID-19 i la seua evolució posterior.

54.424 Traducció al valencià milions d'euros de Valor Afegit Brut (VAB)

Segons els principals resultats del compte satèl·lit, el Valor Afegit Brut de l'Economia Social va assolir els 54.424 milions d'euros el 2023, cosa que va suposar un 4,0 % del total nacional. En termes de producció, l'Economia Social va aportar 120.701 milions d'euros a l'economia espanyola en el mateix any. En consums intermedis, la contribució va ser de 66.277 milions. La remuneració dels assalariats va ascendir a 35.737 milions d'euros.

Pel que fa a l'ocupació, l'Economia Social es va aproximar als 1,3 milions de llocs de treball directes el 2023. Això va suposar el 5,8 % de l'ocupació total de l'economia. Aquest percentatge es va elevar fins al 6,5 % el 2020, cosa que demostra que durant el pitjor any de la pandèmia l'Economia Social va registrar una menor destrucció d'ocupació que la registrada en el conjunt de l'economia espanyola.

El Compte Satèl·lit mesura també l'impacte del voluntariat de la població nacional major de 16 anys, distingint entre el voluntariat formal -desenvolupat en entitats de voluntariat- i el de bon veïnatge. El 2023 el voluntariat formal va arribar al 10,3 % de la població d'aquest rang d'edat i el de bon veïnatge al 5,4 %, en total més de 6,4 milions de persones. L'estimació econòmica del voluntariat formal (el que supo-

saria en cas de ser remunerat) seria de l'1,0 % sobre el total de la remuneració dels assalariats i del 0,5 % del VAB total de l'economia nacional espanyola.

Sobre la metodologia i presentació del compte satèl·lit

El Compte Satèl·lit de l'Economia Social (CSES) s'estableix com a annex del marc central del Sistema de Comptes Nacionals (SCN) amb l'objectiu d'oferir una imatge completa i comparable de les empreses i entitats de l'economia social a Espanya. El CSES està compost pels comptes de producció i explotació definits i estimats amb els principis metodològics de la Comptabilitat Nacional.

El CSES publicat comprén tres tipus d'elements: taules amb els comptes de producció i explotació, en les quals s'explicita l'estructura productiva i de costos de les entitats de l'economia social en el seu conjunt i per a cada tipologia d'entitat; taules de dades d'ocupació directa de l'economia social en els mateixos termes de desagregació que els comptes econòmics, i taules amb les dades de voluntariat per tipus amb la seua valoració econòmica.

Per a José Luis Monzón, director de CIRIEC-Espanya i president del Portal Estadístic CIRIECSTAT, aquest compte satèl·lit "acredita la importància enorme de l'economia social a Espanya, i posa de relleu també la gran capacitat d'adaptació de l'economia social a situacions com les que es van viure en les fases més dures de la COVID-19, amb una destrucció d'ocupació significativament menor que la patida en la resta de l'economia".

El professor Monzón assegura que el compte satèl·lit "situa Espanya en l'avantguarda europea en l'elaboració d'estadístiques sobre l'economia social, realitzades amb els rigorosos criteris de la comptabilitat nacional", i destaca la importància de comptar amb estructures de coordinació i representació sòlides, com ho són CEPES i la Plataforma del Tercer Sector, per a estimular iniciatives d'emprenedoria col·lectiva i la col·laboració publicoprivada a través de l'economia social.

Una mesura plenament integrada, harmonitzada a escala europea i comparable

Per la seua banda, CEPES va qualificar la publicació del compte satèl·lit "com un instrument estadístic de caràcter estratègic, que marca una fita en el reconeixement oficial i estructural del pes econòmic del sector dins del sistema de Comptabilitat Nacional".

El president de CEPES, Juan Antonio Pedreño, subratlla que "estem davant d'un pas històric que situa l'Economia Social en el lloc que li correspon dins del sistema econòmic nacional i europeu. El CSES no només reconeix oficialment el nostre pes econòmic, sinó que reforça la nostra posició institucional i la nostra interlocució política, amb legitimitat acreditada i amb una base estadística sòlida que permetrà dissenyar polítiques públiques més eficaces, ajustades a la realitat i fonamentades en evidències".

Membres del Grup de Treball Assessor per a l'elaboració del Compte Satèl·lit de l'Economia Social a Espanya, publicat per l'INE.

Juntament amb el Compte Satèl·lit, l'INE ha publicat un monogràfic de la revista Índice dedicat a les Estadístiques de l'Economia Social. Disponible en: https://www.revistaindice.com/docs/Indice_101.pdf

MATARÓ, CAPITAL ESPANYOLA DE LA ECONOMIA SOCIAL 2026

Baix el lema 'Reduir desigualtats. Crear futur', la ciutat catalana de Mataró és el 2026 la capital espanyola de l'Economia Social, després de les designacions de Múrcia (2025), València (2024), Donostia-San Sebastián (2023), Santiago de Compostela (2022), Terol (2021) i Toledo (2020).

Al llarg d'aquest any, la capitalitat de Mataró està desplegant una programació que combina grans conferències i debats, trobades entre xarxes i agents, accions formatives i cursos especialitzats, esdeveniments de divulgació i participació ciutadana, així com premis i reconeixements, amb projecció local, estatal i internacional. Tot això es recull en el web **https://capitaleconomiasocial.mataro.cat**.

La capitalitat va arrancar al TecnoCampus amb un gran acte de presentació que va comptar amb la presència de la vicepresidenta segona i ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz; la consellera d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, Alicia Romero, i l'exprimer ministre d'Itàlia i actual president de l'Institut Delors, Enrico Letta, entre altres autoritats. En el mateix acte, el director de la Càtedra d'Economia Social del TecnoCampus, membre de CIRIEC-Espanya i Comissionat de la Capitalitat, Eloi Serrano, va presentar el Centre d'Anàlisi i Desenvolupament de l'Economia Social de Catalunya (CADESC), juntament amb Juanjo Llopis, president de CADESC i director general del Grup Caixa d'Enginyers.

Tal com va afirmar el professor Eloi Serrano, "Impulsem una manera diferent de governar l'economia. Quan una ciutat com Mataró assumeix la capitalitat espanyola de l'Economia Social no només està dient que compta amb un ecosistema actiu, sinó que afirma també que l'ES continua treballant per deixar de formar part de la perifèria per a ser part del nucli central de les polítiques públiques". Per a reafirmar aquest objectiu, es presenta CADESC com a centre d'investigació d'excel·lència i amb vocació de transferència de coneixement, la seua aplicació a l'economia social i al desenvolupament de la legislació i les polítiques públiques més pertinents.

Les dones i els jovens en el centre de la ES

Per la seua banda, Yolanda Díaz va enumerar alguns dels objectius que pretén complir aquesta capitalitat, entre els quals hi ha traslladar l'experiència del municipalisme català a tot el territori, incorporar els joves i acostar les dones a l'Economia Social.

Per a això, la ministra va anunciar la creació de la Xarxa de Dones per l'Economia Social, d'una banda, i, de l'altra, la Xarxa de Joves per l'Economia Social, aquesta última juntament amb la ministra de Joventut i Infància, Sira Rego, CEPES, Talento Para El Futuro i altres organitzacions de joventut i Economia Social.

El president de CEPES, Juan Antonio Pedreño, va felicitar Mataró i va subratllar que la capitalitat constitueix una eina clau per a acostar l'Economia Social al conjunt de la ciutadania, reforçar-ne el reconeixement institucional i empresarial, i generar un efecte tractor en la creació d'empreses i ocupació. Pedreño

va assenyalar també els principals reptes que afronten actualment les entitats i empreses del sector, com ara la necessitat de reforçar-ne la visibilitat, atraure talent jove i continuar ampliant-ne la capacitat d'incidència política. "L'accés a un finançament adequat és un altre dels grans desafiaments de cara al futur, així com el reconeixement institucional del qual ja gaudeix l'Economia Social, que resulta fonamental per a participar activament en l'elaboració normativa i garantir que es tinguen en compte les especificitats de les nostres empreses tant en l'àmbit estatal com en l'europeu".

Economia Social, un sector que ofereix estabilitat i cohesió a la UE

L'exprimer ministre d'Itàlia i actual degà de l'IE School of Politics, Economics and Global Affairs i president de l'Institut Delors, Enrico Letta, va oferir la conferència principal de la cerimònia d'obertura, titulada 'Principals reptes d'Europa com a oportunitat per a l'Economia Social'. En la seua conferència, va subratllar que Europa afronta hui un doble desafiament: recuperar competitivitat i, al mateix temps, preservar la cohesió social. "Una sòlida dimensió social és una condició per a un mercat únic resilient i competitiu. No es tracta només de redistribució, sinó de garantir la confiança, la resiliència i la competitivitat a llarg termini. Per a això, preservar i consolidar l'Economia Social és fonamental, ja que el mercat únic es va construir sobre la base de mercats oberts combinats amb institucions socials sòlides i mecanismes de protecció col·lectiva".

Letta va concloure que reforçar la dimensió social del mercat únic i garantir que les diverses formes empresarials puguen operar plenament no només assegura la competitivitat econòmica, sinó també la legitimitat i els valors socials que sustenten el projecte europeu.

La història del cooperativisme a Mataró

La història del cooperativisme a Mataró es remunta a l'any 1864 amb la creació de la cooperativa La Mataronense, i també a 1927, quan es va crear la Unió de Cooperadors de Mataró. Així mateix, l'impuls més recent es va produir amb la formació de la Càtedra d'Economia Social del TecnoCampus, el 2016, i més tard, el 2021, amb el desenvolupament del Pla Estratègic d'Economia Social i Solidària de Mataró.

Enrico Letta en Mataró, Capital Espanyola de Economia Social 2026.

Presentació del Centre d'Anàlisi i Desenvolupament de l'Economia Social de Catalunya (CADESC), del TecnoCampus Mataró-Maresme.

Representants de l'economia social catalana i espanyola, i del CIRIEC-Espanya, donen suport a Mataró en la seua capitalitat de l'Economia Social.

EL PRESIDENT DEL GOVERN, PEDRO SÁNCHEZ, ES REUNEIX AMB CEPES I LA SEUA HOMÒLOGA FRANCESA (ESS FRANCE)

El president del Govern, Pedro Sánchez, es va reunir el passat 2 de juliol a La Moncloa amb representants de CEPES i de la Cambra Francesa d'Economia Social i Solidària (ESS France). En la trobada van participar el president de CEPES i de Social Economy Europe, Juan Antonio Pedreño; el president d'ESS France, Benoît Hamon; el director de l'Oficina Econòmica i G-20, Manuel de la Rocha; així com els vicepresidents de CEPES Leire Muguerza, Luis Miguel Jurado i Jerónima Bonafé, a més del vicepresident d'ESS France, Stéphane Montuzet.

Pedro Sánchez va traslladar el compromís decidit del Govern amb l'economia social, en el marc de l'enfortiment de l'autonomia estratègica europea i les oportunitats en la doble transició ecològica i digital. En aquest sentit, els participants van analitzar l'evolució de l'agenda europea d'economia social en el marc de les negociacions del pròxim marc financer plurianual de la UE.

CEPES i ESS France van subratllar que aquest Marc Financer representa una oportunitat decisiva per a consolidar el reconeixement polític assolit per l'economia social en els últims anys. Ambdues organitzacions demanen que es reforce l'economia social mitjançant un finançament d'acord amb el seu pes econòmic i la seua contribució a la competitivitat europea. També van advertir del risc que l'economia social quede progressivament relegada a l'àmbit exclusiu de les polítiques socials, perdent presència en sectors estratègics com la política industrial, la innovació, el mercat interior o la competitivitat europea.

"Necessitem preservar un Fons Social Europeu fort, visible i autònom, que contemple l'economia social com un actor estratègic no sols per a la cohesió social, sinó també per a l'autonomia estratègica i el reforç del posicionament d'Europa", va traslladar el president de CEPES, Juan A. Pedreño.

Durant la reunió també es van repassar les polítiques impulsades pel Govern d'Espanya per a fomentar l'economia social, com ha sigut l'aprovació, el passat mes de març, de la Llei Integral d'Impuls a l'Economia Social. Així mateix, es va posar en valor la creació el 2025 de l'ASETT (Hub de Vanguardia de l'Economia Social); el desenvolupament de l'Estratègia Espanyola d'Economia Social 2023-2027, concebuda com a full de ruta per a reforçar la competitivitat, la innovació i la capacitat transformadora de l'ESS, així com el desplegament del PERTE de l'Economia Social.

Aliança CEPES - ESS France

La trobada amb el president del Govern d'Espanya s'emmarca en una agenda de treball conjunta que CEPES i ESS France impulsen per a reforçar l'economia social a Europa.

En aquest context, ambdues organitzacions, que representen més de 200.000 empreses d'economia social, van signar a Madrid un acord de col·laboració per a reforçar la seua acció conjunta davant dels governs, les institucions europees i els principals organismes internacionals, així com per a impulsar la cooperació empresarial i el desenvolupament de projectes transnacionals entre les empreses i entitats d'Economia Social d'ambdós països.

Lliurament dels XV Premis d'Investigació i Docència en matèria d'organitzacions de participació, que atorga l'Escola EESCOOP de la Universitat Complutense de Madrid (UCM), en el marc de la Setmana Universitària de l'Economia Social. En l'edició d'enguany, els guardons a la Trajectòria docent i d'investigació han recaigut en Fernando Sacristán Bergia, catedràtic de la Universitat Rey Juan Carlos, i en Juan Pablo Martí Pérez, professor de la Universidad de la República (Uruguai). Altres persones premiades han sigut Yolanda Blasco (UV), Javier García Escobar (UCM), Marina Aguilar Rubio (Universitat d'Almeria), Santiago Merino Hernández (Univ. País Basc), Ana Montiel Vargas (Universitat d'Almeria), i el Grup GRUHESCOOP, de CIRIEC-Espanya, pel seu informe 'Sociedades Laborales: 40 años de innovación social'.

LA VII SETMANA UNIVERSITÀRIA DE L'ECONOMIA SOCIAL CONCLOU AMB 152 ACTIVITATS EN 42 UNIVERSITATS

Enguany s'han sumat noves universitats a la #SemanaUniversitariaES, i han proliferat iniciatives molt diverses, totes elles amb l'objectiu de difondre la tasca de les estructures universitàries en la investigació i la transferència de coneixement en economia social.

La VII Setmana Universitària de l'Economia Social, que convoca la Xarxa REUNES, de CIRIEC-Espanya, es va celebrar enguany entre els dies 23 de febrer i 4 de març, de nou amb un gran èxit de participació, gràcies a les 152 activitats programades en 42 universitats. En la seua VII edició s'han sumat noves universitats a la #SemanaUniversitariaES, i han proliferat iniciatives molt diverses, totes elles amb l'objectiu de difondre la tasca de les estructures universitàries en la investigació i la transferència de coneixement en economia social, així com la contribució del sector al progrés i el benestar, i el suport de les administracions públiques a escala local, regional o estatal.

En total, s'estima una participació pròxima a les 5.000 persones entre totes les activitats programades, que s'han prolongat durant 10 dies.

La setmana universitària ha viscut moments que quedaran en la memòria, com la inauguració, el passat 23 de febrer a la Facultat d'Economia de la Universitat de València (UV), de l'exposició 'Una altra economia és possible… i ja està ací. Transformar i donar solucions des del cooperativisme i l'economia social'. O la presentació, el passat 25 de febrer a la Universitat de Santiago de Compostel·la, d'un nou Informe de l'Economia Social a Galícia, coordinat pels professors Maite Cancelo i Manuel Botana, del Centre d'Estudis Cooperatius (CECOOP).

Un gran acte va ser també el de l'Escola d'Especialització Professional en Economia Social, Cooperatives i Altres Organitzacions de Participació (EESCOOP) i l'Associació d'Estudis Cooperatius (AECOOP) de la Universitat Complutense de Madrid (UCM), que van celebrar el passat 27 de febrer la seua XII Jornada d'Investigació i Docència en matèria d'Organitzacions de Participació, baix el lema 'Lideratge femení en el govern de les empreses d'economia social: desafiaments i oportunitats'.

La jornada va incloure el lliurament dels XV Premis EESCOOP (foto de la pàgina).

O l'acte central de la Setmana Universitària ES a Navarra, promogut per la Càtedra d'Economia Social i Cooperativisme de la Universitat Pública de Navarra (UPNA), ANEL i el Govern foral.

Un any més, la Universitat Catòlica d'Àvila s'ha bolcat amb la Setmana Universitària de l'Economia Social, programant activitats per a cadascun dels dies de la convocatòria. El mateix ha fet la Universitat de Saragossa, que, a més, és qui va donar origen a aquesta activitat col·lectiva i que cada any, des de 2020, programa un variat elenc d'activitats.

També han destacat les participacions de la Universitat de Castella-la Manxa, la Universitat d'Extremadura, La Laguna (Tenerife), Las Palmas de Gran Canària o la Universitat Politècnica de València.

Xarxa de càtedres d'Economia Social de les universitats públiques andaluses

En les deu universitats públiques andaluses s'ha desplegat per a la #SemanaUniversitariaES la nova Xarxa de Càtedres d'Economia Social, una càtedra per cada universitat pública andalusa, que han programat nombroses activitats en les quals han participat entitats representatives del cooperativisme i l'economia social regional, juntament amb centenars d'estudiants.

Des de la REUNES, de CIRIEC-Espanya, han agraït un any més la valuosa participació de representants de les administracions públiques participants en aquestes jornades, i dels nombrosos agents del sector de l'economia social. Organitzacions com CEPES, Cooperatives Agroalimentàries, COCETA, LABORPAR, ANEL, la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, la de Madrid (FECOMA), Euskadi (KONFEKOOP), Navarra (ANEL), FOROESGAL, Cajasiete i un llarg etcètera.

Així mateix, han agraït la participació d'universitats de fora d'Espanya. En aquesta edició, la Universitat Politècnica de Porto (Portugal), la Universitat Cooperativa de Colòmbia (UCC), la Universitat Iberoamericana Puebla i la Universitat de Santiago de Xile.

Un any més, l'esdeveniment ha tingut una gran repercussió en mitjans de comunicació i en les RRSS a través de l'etiqueta #SemanaUniversitariaES.

La Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat de Santiago de Compostel·la (USC) va acollir la presentació de l'«Informe sobre l'Economia Social a Galícia 2024». L'Informe es va presentar en el marc de la VII Setmana Universitària de l'Economia Social, de la Xarxa ENUIES, CIRIEC-Espanya. L'acte va estar presidit pel rector de la USC, Antonio López Díaz, i hi van participar el degà Xoán Doldán; el president del Fòrum per l'Economia Social Gallega, Mino Martínez; la directora general de Treball Autònom i Economia Social de la Xunta de Galícia, Marta Mariño, i la professora de la USC Maite Cancelo, en qualitat de directora del Centre d'Estudis Cooperatius de Galícia (CECOOP). El document forma part de l'històric d'informes anuals que el CECOOP desenvolupa des de 2018.

La Càtedra d'Economia Social i Cooperativisme de la Universitat Pública de Navarra (UPNA) ha sigut un dels centres que més activitats ha organitzat durant la VII Setmana Universitària de l'Economia Social (2026). Aquesta càtedra va celebrar el seu acte central de la #SemanaUniversitariaES el passat 4 de març, congregant més de 80 persones. L'acte va incloure el lliurament de la IV edició del Premi al millor Treball de Fi d'Estudis (TFE) en Economia Social, convocat per la Càtedra, premi que va ser atorgat a Imelda Cillero Ballaz, graduada en Treball Social de la UPNA. Juntament amb aquesta activitat, Navarra va acollir moltes altres activitats, amb la participació d'organitzacions com ANEL o REAS Navarra.

La Càtedra d'Economia Social de la Universitat de Jaén es va sumar a la VII Setmana Universitària de l'Economia Social amb diferents activitats, entre les quals hi havia jornades de treball de diversos dies i taules redones. A més, va iniciar dues microcredencials i va organitzar una jornada, en col·laboració amb el Consell Econòmic i Social de la Província de Jaén, sobre cohousing i comunitats energètiques. En total, van sumar un ampli ventall d'iniciatives sobre els temes més candents de l'Economia Social actual, que van estar capitanejades per la presidenta de CIRIEC-Espanya, Adoración Mozas, catedràtica de la Universitat de Jaén i directora de la seua Càtedra d'Economia Social. Altres temàtiques tractades van ser les oportunitats que ofereix el cooperativisme de treball i el lideratge femení en l'economia social.

La Universitat d'Extremadura (UEx) es va unir a la Setmana Universitària de l'Economia Social, oferint una generosa agenda plena d'activitats com ara tallers, exposicions bibliogràfiques i, com a novetat, la I Fira d'Entitats de l'Economia Social. La inauguració va tindre lloc el passat dilluns, 23 de febrer, a l'Aula Magna de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials del Campus de Badajoz, amb un acte institucional en què les autoritats acadèmiques van subratllar la necessitat de promoure un model econòmic generador de cohesió social, ocupació de qualitat i desenvolupament sostenible. L'acte va comptar amb la participació del rector de la UEx, Pedro M. Fernández Salguero.

El Màster en Responsabilitat i Sostenibilitat Corporativa de la UPV va organitzar la sèrie «Parlem de sostenibilitat amb...», en el marc de la VII Setmana Universitària de l'Economia Social. Aquesta sèrie va constar de dues xarrades, la primera sobre «Normativa europea i cooperatives: una bretxa pendent», impartida per Teresa García Muñoz, CoCEO de Neitin Sostenibilitat 360 S. Coop. V i exdirectora general de Cooperatives de la Generalitat Valenciana; i la segona sobre «Mesurar la sostenibilitat per a prendre decisions: l'experiència de l'Observatori Anecoop», a càrrec de José Vicente Vicente Pérez, executiu de Sostenibilitat Empresarial d'Anecoop.

En el marc de la VII Setmana Universitària de l'Economia Social, la Universitat Catòlica de Múrcia (UCAM) i la Unió de Cooperatives de Treball Associat de la Regió de Múrcia (UCOMUR) van llançar el «Premi Transfer-ES. Aplicant el coneixement a l'Economia Social», una iniciativa que busca fomentar la transferència del coneixement des de les aules a les empreses d'economia social i viceversa, enfortint així els vincles entre l'àmbit acadèmic i el teixit productiu compromés amb els valors socials. El premi va ser presentat el passat 4 de març en un acte a la UCAM Monestir dels Jerònims, que va comptar amb la presència del president d'UCOMUR i CEPES, Juan Antonio Pedreño. Vint-i-una iniciatives, que abracen multitud de sectors, es van presentar a aquest certamen.

LA XARXA ENUIES PASSA A DENOMINAR-SE REUNES, OBRINT UNA NOVA ETAPA DE COORDINACIÓ I EXPANSIÓ DE LA INVESTIGACIÓ EN ECONOMIA SOCIAL A ESPANYA

La Xarxa ENUIES, de centres i instituts d'investigació en Economia Social, promoguda per CIRIEC-Espanya, es denomina ara REUNES, Xarxa d'Estructures Universitàries d'Economia Social. El canvi de denominació es va aprovar en el Consell de Direcció de CIRIEC del passat mes de febrer a Madrid, i a l'abril tant la Presidència com la Direcció de CIRIEC-Espanya, Adoración Mozas i José Luis Monzón, respectivament, juntament amb el president de REUNES, Juan Juliá, i el director, Millán Díaz, van aprovar el nou logotip i la nova imatge de la Xarxa, en un procés que compta amb la col·laboració del Ministeri de Treball i Economia Social.

El canvi de nom té una càrrega simbòlica: evoca directament el verb «reunir», la qual cosa encaixa amb la missió de la xarxa, de connectar centres universitaris i investigadors especialitzats. Això és clau, perquè la xarxa va nàixer precisament per a afavorir la cooperació científica entre universitats en economia social.

REUNES és també un acrònim més clar i pronunciable que «ENUIES», i funciona millor com a marca comunicativa en congressos, jornades, mitjans informatius i xarxes socials. La nova denominació i imatge de la Xarxa es presentaran a finals d'any en la Trobada anual de REUNES, que serà a Mataró, Capital espanyola de l'Economia Social 2026, organitzada per la Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus-UPF.

Des de 2003 reunint la investigació en Economia Social

REUNES es va constituir el 2003 amb la finalitat de conéixer millor la tasca que desenvolupen els centres, instituts i altres estructures universitàries d'investigació en Economia Social, Cooperativisme i Tercer Sector.

Més de 20 anys després, s'obri una nova etapa en REUNES, que es caracteritza per una evolució natural des d'una xarxa consolidada cap a una comunitat en constant expansió, més oberta, dinàmica i connectada. El creixement progressiu en nombre d'universitats i estructures reforça el seu paper com a espai de referència en l'àmbit de l'economia social, afavorint una major diversitat i integritat d'enfocaments, i una col·laboració més rica entre els seus membres.

En aquest context, REUNES es projecta com una plataforma que impulsa la cooperació interuniversitària i el diàleg amb altres agents de l'ecosistema, consolidant la seua vocació d'impacte. La xarxa avança cap a un model més articulat i visible, capaç de connectar investigació, formació i transferència amb les necessitats reals ja no només de l'Economia Social sinó de la societat en el seu conjunt.

Els més de 500 investigadors que desenvolupen la seua tasca en diferents universitats i centres d'investigació representen el millor exponent de l'atenció que l'Economia Social mereix hui en el món acadèmic. De fet, en més de 30 universitats espanyoles es treballa en línies d'investigació sobre aquesta matèria. REUNES va sorgir per a unir-los a tots i el seu resultat és la millora dels assoliments científics en el camp de l'Economia Social, en el qual Espanya constitueix un referent internacional.

15 centres i instituts universitaris i 29 càtedres institucionals

REUNES està integrada actualment per 15 centres i instituts universitaris d'investigació, amb presència en universitats de sis comunitats autònomes (Andalusia, Aragó, Comunitat Valenciana, Comunitat de Madrid, Galícia i País Basc).

A això se sumen 29 càtedres institucionals i d'empresa ubicades en altres 10 comunitats autònomes (Andalusia, Illes Canàries, Castella i Lleó, Catalunya, Extremadura, Comunitat de Madrid, Regió de Múrcia, Comunitat Valenciana, La Rioja i Navarra).

Entre les activitats conjuntes més importants que desenvolupa REUNES es troben la Setmana Universitària de l'Economia Social (vegeu pàgines anteriors); el Directori d'Investigadors en Economia Social, així com l'elaboració de l'Informe sobre la formació universitària en Economia Social a Espanya. Cada any, a més, convoca una Trobada de la Xarxa; l'última es va celebrar el passat mes de desembre a Lorca, mentre que la pròxima tindrà lloc també al desembre a Mataró, en el marc de la seua capitalitat de l'Economia Social 2026.

LA PLATAFORMA DEL TERCER SECTOR CELEBRA UNA ASSEMBLEA GENERAL EXTRAORDINÀRIA DEDICADA A L'ANY INTERNACIONAL DE LES PERSONES VOLUNTÀRIES 2026

La Plataforma del Tercer Sector va celebrar el passat 17 de juny una Assemblea Extraordinària a la seu de la Fundación ONCE de Madrid, en commemoració de l'Any Internacional de les Persones Voluntàries 2026, proclamat per l'Assemblea General de les Nacions Unides. Durant l'acte es va posar en valor el paper del voluntariat, i persones voluntàries van compartir els principals reptes del voluntariat de cara a 2030.

Durant la seua intervenció, el president de la Plataforma, Luciano Poyato, va fer una crida a la cohesió, al diàleg i a una major articulació del voluntariat, i va traslladar la necessitat de crear espais d'escolta i participació amb l'Assemblea General per a treballar posicionaments comuns i possibles respostes davant els riscos identificats.

Durant l'assemblea es va dur a terme una dinàmica participativa orientada a identificar els principals desafiaments que preocupen les entitats, explorar com abordar-los col·lectivament i definir resultats útils amb l'objectiu de "enfortir la unitat del sector i millorar la nostra capacitat per a afrontar els desafiaments presents i futurs", segons va expressar Poyato.

Un altre dels protagonistes de la jornada va ser Luis Cayo Pérez, vicepresident d'Incidència Política, Diàleg Civil i Afers Públics, qui va repassar les principals accions d'incidència desenvolupades durant aquests mesos, destacant especialment la interlocució amb el Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 a través de la Comissió per al Diàleg Civil i les reivindicacions relacionades amb el Marc Financer Plurianual europeu.

Per la seua banda, Asunción Montero, vicepresidenta de Sostenibilitat Econòmica i Ambiental, va declarar que actualment s'està treballant en un document base elaborat pel Comissionat de Sostenibilitat, que recollirà una nova proposta de model de sostenibilitat estable per al Tercer Sector.

II Pla d'Igualtat de la PTS (2026-2029)

La vicepresidenta d'Igualtat i Transformació Digital, Patricia Sanz, va informar dels avanços del II Pla d'Igualtat de la Plataforma del Tercer Sector per al període 2026-2029, mentre que la vicepresidenta de Cohesió, Participació i Millora de la Governança, Yolanda Besteiro, va explicar diferents qüestions de funcionament intern relacionades amb el Reglament Electoral i el Reglament Intern.

Després de la seua intervenció, va ser el torn de Pedro Martínez, vicepresident d'Impuls Territorial, i María José Juanes, directora executiva, que van donar compte dels avanços relacionats amb les subvencions per a entitats del Tercer Sector que desenvolupen actuacions en l'àmbit dels serveis socials als municipis afectats per la DANA, així com dels grups de treball i les comissions de la Plataforma del Tercer Sector.

Dia Nacional del Tercer Sector 2026

El vicepresident, Carles López, va anunciar les principals novetats del Dia Nacional del Tercer Sector, que se celebrarà el pròxim 9 d'octubre de 2026, sota el títol «Polarització i cura de la democràcia: el paper del Tercer Sector».

López va avançar que la jornada serà un espai d'anàlisi dels riscos que la polarització i la desinformació representen per a la democràcia i que se subratllarà el paper essencial del Tercer Sector en la defensa dels drets, l'enfortiment de la cohesió social i de l'Estat del Benestar.

Luciano Poyato, president de la Plataforma del Tercer Sector.

Posicionament sociopolític davant el difícil context actual

Amb anterioritat a la celebració de l'Assemblea, la Plataforma del Tercer Sector presenta un posicionament sociopolític propi davant el difícil context internacional actual. Davant dels retrocessos democràtics i de l'actual context geopolític, el document se centra en la cura de la democràcia i la responsabilitat col·lectiva.

El posicionament analitza un escenari internacional marcat per la inestabilitat estructural, la prolongació de conflictes armats, el debilitament dels contrapesos institucionals i l'augment de la polarització social i la desinformació, fenòmens que també estan tenint impacte en el context polític i social espanyol.

El document reivindica el paper del Tercer Sector com un actor democràtic clau, definint-lo com «una verdadera infraestructura democràtica» que actua com a espai de participació, articulació ciutadana i canal estructurat de les demandes socials.

Per a preservar i enfortir la democràcia, el posicionament subratlla la necessitat que el Tercer Sector reforce el seu posicionament polític i institucional i amplie la seua capacitat d'incidència, adaptant-se a un entorn cada vegada més complex i canviant. En aquest sentit, la Plataforma del Tercer Sector planteja una sèrie de propostes orientades a consolidar el seu paper en la defensa dels drets i la cohesió social.

El document parteix de la idea que la cura de la democràcia és una responsabilitat col·lectiva i que la seua fortalesa depén també de l'existència d'un espai cívic sòlid i protegit. En aquest marc, la Plataforma del Tercer Sector reivindica el reconeixement del paper estructural de les organitzacions socials com a garants de la participació ciutadana, la defensa dels drets i la cohesió social, així com la necessitat de comptar amb marcs normatius, de finançament i d'interlocució institucional que ho facen possible.

Any Internacional de les Persones Voluntàries2026

2026 ha sigut proclamat per l'Assemblea General de l'ONU Any Internacional de les Persones Voluntàries per al Desenvolupament Sostenible (Resolució 78/127, de 18 de desembre de 2023). Un any en què es pretén reconéixer i emfatitzar la promoció de l'acció voluntària com a punt vital per a complir els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.

Aquesta commemoració s'estableix en el context del 25é aniversari de l'Any Internacional dels Voluntaris (2001) i del 55é aniversari del programa de Voluntaris de les Nacions Unides (VNU).

Les Nacions Unides animen els estats membres, la societat civil, el sector privat i el món acadèmic a celebrar aquest Any Internacional i a donar suport a l'acció del voluntariat, incloent-la en les prioritats sectorials i en les estratègies, els plans i les polítiques nacionals de desenvolupament. L'Any Internacional del Voluntariat 2026 és una oportunitat per a celebrar i també per a agrair a les persones de tot el món que dediquen el seu valuós temps i esforç al servei voluntari.

+ info sobre l'Any Internacional de les Persones Voluntàries:
https://knowledge.unv.org/international-volunteer-year

PAMPLONA REUNEIX 200 PERSONES EN LA XVII EDICIÓ D'IDEARIA, TROBADA D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA DE REAS

Pamplona va acollir els passats dies 8 a 10 de maig la XVII edició d'Idearia, la trobada biennal d'Economia Social i Solidària de REAS. En aquesta edició, la Trobada va ser organitzada per REAS Nafarroa i REAS Xarxa de Xarxes sota el lema «Canviant les regles: repartiment just de la riquesa». Prop de 200 persones de diferents punts de l'Estat van participar en tres jornades dedicades a reflexionar sobre alternatives econòmiques centrades en la sostenibilitat de la vida, la redistribució de la riquesa i la justícia social.

El programa va incloure taules redones, tallers i activitats culturals en diversos espais de la ciutat, on es van abordar temes com el decreixement, la fiscalitat, el consum responsable, les desigualtats socials, les polítiques públiques i el cooperativisme.

Durant la inauguració, la consellera navarresa de Drets Socials i Ocupació, Mari Carmen Maeztu, va defensar la creació d'indicadors per a mesurar l'impacte social i la reinversió de beneficis, mentre que Garbiñe Bueno, regidora delegada d'Hisenda i Contractació Pública Responsable de l'Ajuntament de Pamplona, va subratllar la responsabilitat pública de donar suport a iniciatives econòmiques més justes.

Des de REAS Xarxa de Xarxes, el seu president, Luigi Carinci, va reivindicar "una economia on la vida va més enllà del benefici i de l'escalabilitat econòmica", defensant l'enfortiment de les aliances entre agents públics, socials i econòmics. María Arretxe, de REAS Nafarroa, va valorar "la coherència" de l'ecosistema navarrés d'economia solidària, "capaç de cobrir de manera ètica àmbits com l'alimentació, l'energia, les finances, la tecnologia o la cultura".

L'augment de la desigualtat

Un dels temes que més es va debatre en la Trobada va ser l'augment de la desigualtat i l'exclusió social. En aquest sentit, Ernesto García, d'Intermón Oxfam, va denunciar la creixent concentració de la riquesa, i Edurne Redin, de la Xarxa Navarra de Lluita contra la Pobresa, va advertir de les dificultats d'accés a l'ocupació per a les persones més vulnerables.

Per la seua banda, Beñat Irasuegi, d'Olatukoop i Koop57, va destacar el cooperativisme com a eina històrica de transformació, assenyalant la necessitat de "escalar i fer més accessibles els projectes, politit-zar el cooperativisme més clàssic i enfortir la intercooperació entre territoris".

Per una economia més justa, resilient i compatible amb els límits del planeta

La trobada va articular altres sis grans eixos de reflexió centrats en la construcció d'una economia més justa, resilient i compatible amb els límits del planeta. Entorn del decreixement i l'economia social i solidària, es va destacar la necessitat d'enfortir les xarxes comunitàries, les aliances locals i els models de consum i producció sostenibles, posant en valor les cures, la cooperació i la capacitat col·lectiva per a resoldre conflictes i sostindre la vida.

També es va abordar la fiscalitat i la redistribució com a eines clau per a garantir drets i reduir desigualtats, defensant una reforma fiscal feminista en què qui més té aporte més i on també es redistribuïsquen els temps i les cures. A més, es va obrir una reflexió crítica sobre les bretxes d'accés a l'economia solidària i sobre qui queda fora d'aquests espais, assenyalant la necessitat de construir models realment inclusius i accessibles per a totes les persones.

Un altre dels grans temes va ser el consum conscient, entés no com un privilegi individual sinó com un dret garantit col·lectivament mitjançant canvis estructurals que facen compatible el mercat amb la sostenibilitat de la vida.

Des d'una mirada de futur, es va imaginar una societat basada en la reparació, la cura i les xarxes comunitàries, on consumir no implique culpa ni explotació.

Idearia va finalitzar a Geltoki amb una crida a continuar construint alternatives econòmiques centrades en el bé comú i la sostenibilitat de la vida.

CIRIEC-ESPANYA I CIRIEC-PORTUGAL REPRENEN AMB ÈXIT ELS COL·LOQUIS IBÈRICS D'ECONOMIA SOCIAL

L'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social es va celebrar el passat mes de maig a Lisboa i Foz do Arelho (Portugal), reivindicant l'aliança de les administracions locals i regionals, la universitat i les entitats del sector per a construir territoris més cohesionats i sostenibles.

Durant tres dies, Lisboa i Foz do Arelho, al municipi portugués de Caldas da Rainha, es van convertir en punt de trobada per a parlar d'economia social, però també de territori, cooperació i futur. Sota el lema "Economia Social i Cohesió Territorial. El paper del poder regional i local", l'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social va reunir, del 27 al 29 de maig, investigadors, responsables públics i representants d'entitats d'economia social d'Espanya, Portugal i Llatinoamèrica. Organitzada per les seccions espanyola i portuguesa del CIRIEC, amb la col·laboració principal de la Universidade Aberta de Portugal, la trobada va deixar una idea transversal: l'economia social té capacitat per a transformar els territoris, però necessita aliances sòlides per a fer-ho.

El col·loqui va començar el 27 de maig a Lisboa amb una mirada cap a una de les famílies històriques de l'economia social: el mutualisme. La seu de Montepio Geral Associação Mutualista va acollir una jornada dedicada a analitzar el present i el futur d'unes organitzacions que, lluny de pertànyer únicament al passat, reivindiquen la seua utilitat davant d'alguns dels grans desafiaments actuals: l'envelliment de la població, l'accés a la salut, les desigualtats territorials o la incertesa econòmica i política.

Nova etapa per al mutualisme

La jornada va posar de manifest que el mutualisme afronta una etapa de redefinició. La sostenibilitat financera i la professionalització han de conviure amb els principis que van donar origen al moviment: solidaritat, ajuda mútua, proximitat i compromís amb les persones i els territoris. L'experiència portuguesa reflecteix, a més, la dimensió que pot assolir aquest model: el mutualisme reuneix allí prop d'un milió d'associats i al voltant de 2,5 milions de beneficiaris.

L'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social es va iniciar a la seu de Montepio Geral a Lisboa amb una taula dedicada al mutualisme.

Des d'Espanya, Armando Nieto Ranero, president executiu de Divina Seguros, va defensar precisament la capacitat de les entitats mutualistes per a mantindre una gestió pròxima a la ciutadania i basada en criteris de prudència i professionalització. Des de la perspectiva europea, Yannick Lucas, de Mutualité Française i actual president de l'AIM, va reclamar un major reconeixement de l'especificitat jurídica i social de les mutualitats. El missatge compartit va ser clar: innovar i adaptar-se a les noves necessitats no significa abandonar els valors fundacionals.

Desplegar l'economia social en els territoris

Amb aquest punt de partida, la trobada es va traslladar a Foz do Arelho. Allí, l'auditori de l'INATEL es va convertir durant els dies següents en un espai de debat sobre com fer que l'economia social tinga una presència més efectiva en les polítiques territorials. En l'obertura van participar representants de les administracions i de l'àmbit acadèmic i sectorial, entre ells l'alcalde de Caldas da Rainha, Vitor Marques; el president de CASES, Eduardo Graça; el comissionat per a l'Economia Social del Govern d'Espanya, Jaime Iglesias; el president de CIRIEC-Portugal, Manuel Belo Moreira, i la presidenta de CIRIEC-Espanya, Adoración Mozas.

Una de les qüestions centrals va ser com aconseguir que les polítiques públiques d'economia social arriben realment als municipis i les regions. La taula dedicada a les polítiques territorials va presentar experiències concretes i va evidenciar que encara hi ha un ampli marge de millora. En molts municipis hi ha voluntat d'impulsar l'economia social, però falten plans específics, formació i coneixement sobre les possibilitats que ofereix la legislació juntament amb les cooperatives, societats laborals i altres entitats del sector.

L'exemple de Galícia va mostrar que la col·laboració pot traduir-se en resultats tangibles. La Xarxa EUSUMO, impulsada per la Xunta, articula una xarxa d'administracions, universitats i organitzacions de l'economia social per a oferir formació, assessorament i acompanyament a nous projectes. Segons les dades presentades durant el col·loqui, aquesta iniciativa ha contribuït a la creació de prop de 1.000 llocs de treball i ha permés desenvolupar accions formatives per a més de 20.000 persones.

La investigació acadèmica va ocupar també un lloc destacat. El col·loqui va comptar amb 45 comunicacions acceptades, procedents d'investigadors d'universitats espanyoles, portugueses i llatinoamericanes, que van abordar qüestions com l'emprenedoria social, la innovació, la inclusió, el mercat laboral, la sostenibilitat territorial o les polítiques públiques.

La necessitat d'aliances sòlides

Però potser la principal conclusió de la trobada va aparéixer precisament al final: l'economia social no pot desplegar tot el seu potencial des d'un únic àmbit. Necessita que les administracions coneguen i donen suport al sector, que les universitats generen coneixement útil i que les mateixes entitats siguen capaces de traslladar les seues experiències i necessitats a les polítiques públiques.

Taula redona dedicada a la «Governança territorial i foment de l'economia social.

Investigadors premiats en l'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social per les seues comunicacions presentades.

La taula de clausura, dedicada a la "Governança Territorial i Foment de l'Economia Social", va tornar a insistir en aquesta necessitat. Aquesta taula va ser moderada per la catedràtica de la Universitat de Castella-la Manxa i presidenta de l'Observatori Iberoamericà OIBESCOOP, Inmaculada Carrasco. En el debat, el president del Municipi de Mafra, Hugo Moreira Luís, va defensar que els ajuntaments han d'assumir un paper actiu en la creació d'ecosistemes favorables al cooperativisme i a l'emprenedoria social. Des d'una altra perspectiva, Manuel José Guerreiro va posar en valor el paper de la banca cooperativa de proximitat per a finançar projectes que poden trobar dificultats en els circuits financers convencionals.

La dimensió internacional va estar representada per Roberto Di Meglio, ex Senior Specialist de l'Organització Internacional del Treball (OIT) i president del Comité Científic del Fòrum Mundial de Desenvolupament Econòmic Local. Di Meglio va destacar que els avanços normatius impulsats durant els últims anys per organismes internacionals com l'OIT i les Nacions Unides han consolidat un marc de reconeixement sense precedents per a l'Economia Social i Solidària. No obstant això, va advertir que el vertader desafiament ja no rau en l'elaboració de noves recomanacions o estratègies, sinó en la seua implementació efectiva a escala regional i local.

La visió acadèmica va arribar de la mà de Cándido Román Cervantes, director de la Càtedra Cajasiete d'Economia Social i Cooperativa (CESCO), qui va presentar els resultats d'un projecte d'anàlisi sobre les polítiques municipals de foment de l'Economia Social a les Canàries. L'estudi revela una realitat heterogènia entre municipis i posa de manifest l'existència d'importants àrees de millora, des del desconeixement dels recursos disponibles fins a la falta de formació especialitzada sobre el sector per part d'agents públics i tècnics locals.

L'economia social és també proximitat

Així, entre Lisboa i Caldas da Rainha, l'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social va deixar una reivindicació que

Foto de grup després de la clausura de l'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social. Foz do Arelho, 29 de maig de 2026.

transcendeix el mateix sector: el desenvolupament territorial també es construeix des de la proximitat. Davant de problemes com l'envelliment, el despoblament, la precarietat o les desigualtats entre territoris, les respostes no depenen únicament de les grans polítiques nacionals o europees. També es juguen en els municipis, en les comunitats i en les xarxes de cooperació que són capaces de teixir els seus protagonistes.

El col·loqui va tancar les seues portes amb la convicció que l'economia social ja compta amb un reconeixement acadèmic i institucional suficient per a fer un pas més. El repte, ara, és convertir aquest reconeixement en polítiques, projectes i resultats concrets. Per a això, la cooperació entre governs locals i regionals, universitats i entitats de l'economia social apareix com una condició indispensable per a construir territoris més igualitaris, resilients i sostenibles.

Els eixos temàtics del congrés van abastar un enfocament ampli i ambiciós, amb l'objectiu de trobar solucions que puguen beneficiar el creixement de l'economia social i la seua contribució als desafiaments tan rellevants que afronten el planeta i la humanitat en l'actualitat (crisis climàtiques, socials, polítiques, guerres...). Entre altres temàtiques, van destacar les taules dedicades a Estadístiques i impacte social de l'ESS; finançament i models de negoci; xarxes i polítiques públiques; treball decent; economia de les cures; col·laboració publicoprivada amb l'economia social; i estudis de gènere.

Amb tot això, el Col·loqui Ibèric d'Economia Social s'ha reprès amb èxit com a espai de reflexió i cooperació científica sobre economia social entre Portugal, Espanya i Llatinoamèrica.

Premis a les millors comunicacions presentades a l'XI Col·loqui Ibèric d'Economia Social (2026)

- LAGOA, Rui: Metodologias de avaliação de Bio-Regiões: evidências, lacunas e proposta de indicadores alinhados com os ODS e o Pacto Ecológico Europeu
- MAÇARICO, Ana: O Banco de Alenquer como Dinamizador de Capital Cívico e Territórios Sustentáveis
- BEL, LEJARRIAGA & MARTÍN: Sociedades Cooperativas y Sociedades Laborales de la Comunidad de Madrid como empresas emergentes: Análisis de la situación, perspectivas de futuro.
- FALCÓN, Carmen: El urbanismo participativo a través de las cooperativas digitales: una propuesta para la administración pública
- HERNÁNDEZ PERLINES, Felipe: En "Tierra de Gigantes" como instrumento de visibilización, legitimidad y cohesión de la economía social en Castilla-La Mancha Rosado, B.: La Economía Social y mujer emprendedora: un análisis comparativo entre España y Portugal
- RADRIGÁN, Mario: El rol de la Iglesia Católica en la promoción de la Economía Social y Solidaria en Chile. El Sistema Nacional de Autogestión en la década de 1970
- ROSADO, SANTOS y GALLARDO: La Economía Social y mujer emprendedora: un análisis comparativo entre España y Portugal

CRIDA A LA PRESENTACIÓ DE COMUNICACIONS PER AL XI CONGRÉS INTERNACIONAL D'INVESTIGADORS EN ECONOMIA SOCIAL DEL CIRIEC – BOGOTÀ, DEL 30 DE JUNY AL 2 DE JULIOL DE 2027

L'XI Congrés Internacional d'Investigadors en Economia Social del CIRIEC Internacional se celebrarà del 30 de juny al 2 de juliol de 2027 a Bogotà, organitzat per la secció colombiana del CIRIEC i la Pontifícia Universitat Javeriana sota el lema 'Economia Social i Solidària davant les transformacions globals i els desafiaments per a la pau'. En un context global que es caracteritza per la incertesa, la complexitat, la crisi climàtica i les desigualtats, el Congrés es projecta com una plataforma per a visibilitzar experiències, debatre marcs conceptuals i metodològics, i impulsar agendes d'investigació i acció orientades a consolidar l'ESS com un pilar en la transició cap a models de desenvolupament més humans, inclusius, sostenibles i orientats a la construcció de pau.

Els eixos temàtics proposats aborden des de l'arquitectura de la gestió i la governança de les organitzacions de l'ESS fins a la seua visibilitat en sistemes de mesurament i dades, passant pels impactes de la transformació digital, l'emprenedoria i la innovació. També fan referència al caràcter polític-transformador de l'ESS, en tensió amb les lògiques hegemòniques del mercat i les polítiques públiques. Així mateix, reconeixen el paper fonamental de les economies transformadores i els sabers locals en la construcció de processos de desenvolupament sostenible, pau i justícia social.

CIRIEC-Colòmbia i CIRIEC-Internacional conviden a la presentació de comunicacions i estudis aplicats que s'alineen amb el tema general del congrés i/o algun dels subtemes següents:

1. Elements de gestió de l'ESS davant de desafiaments globals
2. Estadístiques, mesurament i valoració de l'ESS
3. Transformació digital, emprenedoria i innovació en l'acompliment de les organitzacions
4. ESS com a projecte polític-transformador i la seua articulació amb polítiques públiques
5. Economies transformadores i sabers locals
6. Avanços científics emergents sobre ESS

Dates importants

Els **resums** de les comunicacions s'han d'enviar **fins a l'1 de novembre** a través de la web del Congrés: **https://congreso2027.ciriec-colombia.org**.

Les propostes es poden presentar en espanyol o anglés i han d'incloure un màxim de 1.500 paraules.

El Congrés Internacional CIRIEC 2027 atorgarà premis i reconeixements a les millors comunicacions. Es reconeixeran treballs que destaquen pel seu rigor, originalitat, rellevància, innovació i contribució al debat internacional sobre l'Economia Social i Solidària i els seus desafiaments contemporanis.

El major esdeveniment acadèmic en economia social

Els Congressos Internacionals d'Investigadors en Economia Social són una iniciativa consolidada en el calendari del CIRIEC-Internacional, que els va posar en marxa fa ja 20 anys, el 2007. Tenen lloc cada dos anys (els anys imparells), alternant-se amb els Congressos Internacionals del CIRIEC sobre economia pública, social i cooperativa (anys parells), com el que tindrà lloc a l'octubre a Mont-real (Canadà).

Fins al moment s'han organitzat deu congressos internacionals d'investigadors: el primer el 2007 a Victòria (Canadà), el segon el 2009 a Östersund (Suècia), el tercer el 2011 a Valladolid (Espanya), el quart el 2013 a Anvers (Bèlgica), el cinqué el 2015 a Lisboa (Portugal), el sisé el 2017 a Manaus (Brasil), el seté el 2019 a Bucarest (Romania), el huité al setembre de 2021 a Costa Rica, el nové al juliol de 2023 a Seül (Corea del Sud) i el desé a l'octubre de 2025 a Bordeus (França), amb un volum de participació d'entre 400 i 800 persones en cadascun d'ells.

ELS ESTATS DE LA COMUNITAT IBEROAMERICANA DE NACIONS SIGNEN EL COMPROMÍS IBEROAMERICÀ PER L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA 2026–2030

El document va ser signat en el marc de la VI Conferència Iberoamericana Ministerial de Treball, celebrada el passat 2 de juliol a Avilés. L'aprovació d'aquest text marca una fita històrica, en constituir el primer gran acord polític d'abast iberoamericà consensuat en Economia Social i Solidària. La seua adopció representa un pas decisiu cap a la consolidació d'una visió compartida sobre el paper estratègic de l'ESS com a motor de desenvolupament sostenible i enfortiment de les democràcies.

Els Estats membres de la Comunitat Iberoamericana de Nacions, en el marc de la VI Conferència Iberoamericana Ministerial de Treball celebrada el passat 2 de juliol a Avilés (Espanya), han adoptat el Compromís Iberoamericà per l'Economia Social i Solidària 2026-2030.

El Compromís estableix un full de ruta comú ambiciós per als països iberoamericans, orientat a impulsar polítiques públiques que afavorisquen el desenvolupament de l'ESS mitjançant l'enfortiment dels marcs normatius i institucionals, el disseny d'instruments fiscals i financers específics, la promoció de la contractació pública estratègica i el reconeixement d'aquest model empresarial com un actor essencial per a afrontar els grans desafiaments econòmics, socials i ambientals del nostre temps.

Així mateix, el text reforça la dimensió internacional de l'economia social i solidària en fer una crida a intensificar el diàleg multiactor, enfortir la participació dels agents de l'ecosistema en la definició de les polítiques públiques i avançar cap a una major coordinació de posicions entre els països iberoamericans en els principals fòrums internacionals. De la mateixa manera, impulsa la cooperació tècnica entre els Estats de la regió i consolida el paper de la Xarxa Iberoamericana de Foment de l'Economia Social i Solidària (RIFESS) com a instrument permanent d'intercanvi de coneixement, bones pràctiques i enfortiment institucional.

El document reconeix també l'aportació d'organismes i instruments multilaterals ja consolidats, com la CEPAL, la SEGIB, bancs regionals i agències de desenvolupament.

La negociació i aprovació d'aquest Compromís ha sigut liderada pel Govern d'Espanya, a l'avantguarda de la promoció internacional de l'ESS. Aquest lideratge se suma al paper decisiu exercit per Espanya en l'aprovació de les resolucions de les Nacions Unides sobre la promoció de l'economia social i solidària el 2023 i el 2024, així com a l'adopció, durant la Presidència espanyola del Consell de la Unió Europea el 2023, de la Recomanació del Consell sobre el desenvolupament de les condicions marc per a l'Economia Social.

Ara, l'aprovació del Compromís Iberoamericà consolida així una estratègia sostinguda de projecció internacional, que situa l'economia social i solidària com una prioritat en l'agenda política global i enforteix el lideratge d'Iberoamèrica com a espai de referència en l'impuls d'aquest model.

L'INTERGRUP D'ECONOMIA SOCIAL DEL PARLAMENT EUROPEU RECLAMA JUNTAMENT AMB 'SOCIAL ECONOMY EUROPE' UN PAPER ESTRATÈGIC PER A L'ECONOMIA SOCIAL EN EL PRÒXIM MARC FINANCER PLURIANUAL DE LA UE

Social Economy Europe (SEE) i l'Intergrup del Parlament Europeu sobre Economia Social i Serveis d'Interés General es van congregar el passat 30 de juny a Brussel·les en la trobada "El Marc Financer Plurianual i l'Economia Social", on representants de la Comissió Europea, el Parlament Europeu, governs nacionals i organitzacions de l'economia social van debatre sobre com el futur pressupost comunitari pot contribuir a construir una Europa més competitiva i inclusiva.

El president de SEE, Juan Antonio Pedreño, va defensar que el debat sobre el nou pressupost europeu va molt més enllà de la distribució de fons, expressant que "més que de xifres, es tracta de valors".

Pedreño va advertir que la Unió Europea afronta reptes com l'autonomia estratègica, la transició ecològica i digital, la pèrdua de competitivitat i l'augment de les desigualtats, i va sostindre que l'economia social constitueix una resposta eficaç per a afrontar-los. "L'economia social no està demanant protecció; està oferint una solució per a fer que Europa siga més competitiva, resilient i més cohesionada", va indicar.

En la mateixa línia, la vicepresidenta executiva de la Comissió Europea, Roxana Mînzatu, va destacar que Europa necessita una economia innovadora i inclusiva, i va recordar que el 75 % de la ciutadania europea considera l'economia social essencial per al benestar dels seus països, segons el baròmetre europeu especial sobre economia social realitzat per Eurostat. Per la seua banda, l'eurodiputada Maravillas Abadía va defensar que aquest model empresarial ha d'ocupar un lloc clar tant en el pròxim pressupost comunitari com en les futures polítiques europees.

Les tres prioritats del MFP

Durant la trobada, Social Economy Europe va presentar tres prioritats per al pròxim Marc Financer Plurianual, que van incloure preservar un Fons Social Europeu fort i autònom; garantir el reconeixement explícit de l'economia social tant en el Fons Social Europeu com en el futur Fons Europeu de Competitivitat, i crear una línia específica dins d'InvestEU destinada a la inversió social i al desenvolupament de capacitats, que compte amb la participació d'entitats financeres de l'economia social.

Un dels principals temes de debat va ser la proposta de la Comissió Europea de simplificar l'arquitectura pressupostària mitjançant la integració de diferents fons en un de sol. Els representants del sector van advertir que aquest model podria reduir la visibilitat de les polítiques socials, limitar la participació de les administracions regionals i locals i dificultar que les inversions responguen a les necessitats específiques de cada territori.

En aquest context, Pedreño va defensar que Europa "no pot finançar la seua seguretat soscavant la seua cohesió social" i va alertar que limitar l'economia social únicament a les polítiques d'inclusió seria "un error estratègic", ja que aquest model empresarial constitueix també un motor de competitivitat i desenvolupament per a l'economia europea.

Altres participants en l'acte van ser la secretària d'Estat d'Economia Social del Govern d'Espanya, Amparo Merino; Irene Tinagli (eurodiputada i copresidenta de l'Intergrup), Beatriz Sanz Redrado (subdirectora general de la Direcció General de Pressupostos – DG BUDG de la Comissió Europea) i Alejandro Blanco Fernández, del Tribunal de Comptes Europeu.

L'acte va reunir també representants de l'ecosistema de l'economia social, entre ells Baptiste Vasseur (Xarxa Europea d'Empreses d'Inserció, ENSIE), Valentina Patetta (Federació de Banca Ètica i Alternativa, FEBEA), Irene Bertana (Associació Europea de Proveïdors de Serveis per a Persones amb Discapacitat, EASPD) i Pascale Zoetaert (ConcertES, plataforma de l'Economia Social a la Bèlgica francòfona).

REPRESENTANTS GOVERNAMENTALS DE 30 PAÏSOS CREEN EN EL MARC DE L'ONU EL GRUP D'AMICS DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Representants d'una trentena de governs de tots els grups regionals de les Nacions Unides van participar el passat 11 de juny a la seu de l'OIT a Ginebra (Suïssa) en la reunió de llançament del Grup d'Amics de l'Economia Social i Solidària. Impulsada pels Governs d'Espanya, el Brasil i Colòmbia, la iniciativa estableix una nova plataforma de cooperació intergovernamental per a promoure l'ESS a escala internacional, en el marc de la Coalició Mundial per a la Justícia Social de l'OIT.

La trobada va reunir més de 60 participants presencials i prop de 90 en línia, amb representació de més de 30 països, juntament amb organitzacions internacionals, entitats de les Nacions Unides i actors de l'economia social.

Durant la sessió es va formalitzar la constitució del Grup, concebut com un espai de diàleg, cooperació i intercanvi d'experiències entre Governs. Tot això amb la finalitat d'enfortir i ampliar la contribució de l'ESS al treball decent, al desenvolupament sostenible i a la justícia social.

Ministres de Barbados, Costa d'Ivori, Guatemala, Senegal, l'Estat de Palestina i Uzbekistan van participar en la reunió de llançament, ja fora de manera presencial o mitjançant missatges de vídeo.

El Brasil va presentar els mètodes de treball proposats per al Grup; Colòmbia va situar la iniciativa en el context més ampli de la cooperació internacional en matèria d'ESS, i Espanya, a través del Comissionat per a l'Economia Social, Jaime Iglesias, va vincular la creació del Grup d'Amics "amb l'enfortiment del diàleg intergovernamental, el suport a l'OIT i a l'equip de la 'Task Force' de les Nacions Unides per a l'Economia Social i Solidària".

Més d'un segle de suport de l'OIT al cooperativisme i l'economia social

També durant la reunió, Laura Thompson, subdirectora general de l'OIT, va recordar la trajectòria de més d'un segle de suport de l'OIT a l'Economia Social. I va explicar que el llançament del nou Grup d'Amics "té lloc en l'equador de l'estratègia i pla d'acció sobre treball decent i ESS (2023-2029), que dona compliment a la Resolució de la Conferència Internacional del Treball de 2022".

La reunió va assenyalar diverses àrees en què la cooperació entre els governs pot contribuir, entre elles l'informe del secretari general de les Nacions Unides sobre l'economia social i solidària; els debats sobre una possible nova resolució de l'Assemblea General, i els treballs dirigits a l'elaboració de directrius internacionals sobre estadístiques de l'economia social i solidària.

Després del llançament, els governs es van reunir de manera informal per a debatre les modalitats de treball del Grup i els pròxims passos. La participació en el Grup roman oberta a tot govern interessat a promoure l'ESS.

EL GRUP DE LIDERATGE 'COOPERATIVES AND MUTUALS 50' (CM50) VA CELEBRAR A BRUSSEL·LES LA SEUA PRIMERA CIMERA

El Grup de Lideratge 'Cooperatives and Mutuals 50' (CM50) va celebrar el passat mes de juny a Brussel·les la seua primera Cimera de Líders, una trobada que va reunir 80 directors executius i líders de cooperatives i mútues procedents de 28 països dels cinc continents amb l'objectiu de situar el cooperativisme en el centre d'una economia global més inclusiva, resilient i sostenible.

La iniciativa, promoguda per l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI), va ser presentada oficialment al novembre de 2025 durant la Cimera Social Mundial celebrada a Doha (Qatar) i el seu principal objectiu és incrementar el pes econòmic del moviment cooperatiu i mutualista, passant d'una facturació global estimada de 2,7 bilions de dòlars a 5 bilions de dòlars anuals.

Els participants del CM50 representen conjuntament un volum de negoci pròxim als 500.000 milions de dòlars, una capacitat econòmica que, segons els impulsors de la iniciativa, permetrà desenvolupar projectes de gran escala per a transformar el model empresarial cooperatiu a escala internacional.

El director general de l'ACI i copresident de CM50, Jeroen Douglas, va destacar que la cimera representa "un nou i poderós capítol per al moviment cooperatiu mundial", i va assenyalar que la col·laboració entre líders cooperatius permetrà debatre sobre el futur i construir-lo de manera conjunta.

El copresident de la iniciativa, Shaun Tarbuck, va indicar que la cooperació entre entitats facilita el desenvolupament de projectes compartits en àmbits com els mercats digitals, el finançament, els sistemes alimentaris o la transformació tecnològica, enfortint tant les organitzacions com les comunitats a les quals presten servei.

Els cinc compromisos del CM50

Durant la cimera es van definir cinc compromisos estratègics que marcaran el full de ruta del CM50 durant els pròxims anys:

- Crear un mercat digital cooperatiu utilitzat diàriament per 150.000 empreses.

- Desenvolupar la infraestructura tecnològica Cloud Coop, un núvol cooperatiu que done servei a més de 100.000 organitzacions.
- Promoure una alimentació saludable i sostenible que beneficie 500 milions de persones.
- Formar 4.000 nous líders cooperatius mitjançant una xarxa acadèmica internacional d'excel·lència.
- Mobilitzar la capacitat del moviment per a donar suport a la reconstrucció de comunitats en crisi.

El cooperativisme davant dels nous desafiaments globals

Un altre dels eixos de la trobada va ser analitzar el context internacional marcat per la transformació geopolítica, el canvi climàtic, la intel·ligència artificial i els canvis demogràfics.

El director executiu d'OurWorld i director tecnològic de CM50, Kristof De Spiegeleer, va assegurar que la revolució de la intel·ligència artificial representa una oportunitat perquè les cooperatives lideren el desenvolupament de tecnologies basades en la intel·ligència col·lectiva, la sobirania de les dades i la propietat compartida, en lloc de limitar-se a adaptar-se als canvis impulsats per tercers.

Els impulsors del CM50 van subratllar que les eines digitals, els nous mercats i les infraestructures tecnològiques desenvolupades en el marc de la iniciativa estaran obertes progressivament a cooperatives de totes les grandàries. Per això, animen les cooperatives de tot el món a implicar-se i contribuir amb les seues experiències al desenvolupament d'una economia cooperativa global que aspira a assolir un volum de negoci de cinc bilions de dòlars anuals.

+ info. sobre el Grup de Lideratge CM50
www.cm50.coop/

50 NÚMEROS DEL BUTLLETÍ EUROPEU I GLOBAL 'SOCIAL ECONOMY NEWS'

A finals de 2020, CIRIEC-Espanya va impulsar el 'Social Economy News', amb l'objectiu d'ampliar el coneixement de l'economia social a escala internacional. Sis anys després, el butlletí celebra l'enviament del seu número 50.

El passat mes d'abril, CIRIEC-Espanya va enviar el número 50 del 'Social Economy News', el seu butlletí més global, que elabora colze a colze amb CIRIEC-Internacional i amb la col·laboració de Social Economy Europe (SEE) i organitzacions associades.

El butlletí permet conéixer millor i mostrar tota l'amplitud del sector i de les activitats de l'economia social a la Unió Europea i més enllà. Així, són objecte d'articles o ressenyes les activitats de les organitzacions representatives, de les empreses i entitats; l'actualitat i el treball dels investigadors, cada vegada més nombrosos en aquest camp; els esdeveniments (igualment en augment); els premis científics, així com els programes de les grans institucions mundials, i les accions, mesures de suport i iniciatives dels poders públics estatals i regionals per al foment de l'economia social.

D'aquesta manera, el 'Social Economy News' s'ha convertit en un mitjà essencial i sense precedents per a augmentar la visibilitat del sector, sense oblidar la informació sobre les legislacions que serveixen de suport, fonamentals per al desenvolupament d'aquest dinamisme cooperatiu, mutualista i associatiu.

Articles de personalitats d'alt nivell

Cada número mensual s'obri amb un article d'opinió redactat per una personalitat que ha marcat, influït i promogut l'economia social. Han tingut així la deferència de reconéixer la importància d'aquest butlletí, entre altres personalitats, Nicolas Schmit, comissari europeu d'Ocupació i Drets Socials, i responsable de l'Economia Social (2019-2024); Vic Van Vuuren, president del grup de treball de les Nacions Unides sobre l'Economia Social i Solidària (UNTFSSE) i director del departament d'empreses de l'Organització Internacional del Treball (2016-2022); Simel Esim, cap de la Unitat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària de l'OIT, i copresidenta de la UNTFSSE (des de 2022); Ariel Guarco, president de l'Aliança Cooperativa Internacional (des de 2017), o Juan Antonio Pedreño, president de Social Economy Europe des de 2015, entre moltes altres persones responsables de federacions i destacats líders i gestors de l'economia social en diferents continents.

20.000 suscriptors

Hui en dia, aquest butlletí compta amb prop de 20.000 subscriptors repartits en cinc continents. També es difon a través de les xarxes socials. Amb una important representació a Europa i nombrosos contactes a l'Amèrica Llatina, l'objectiu és ampliar el nombre de lectors a la resta del món.

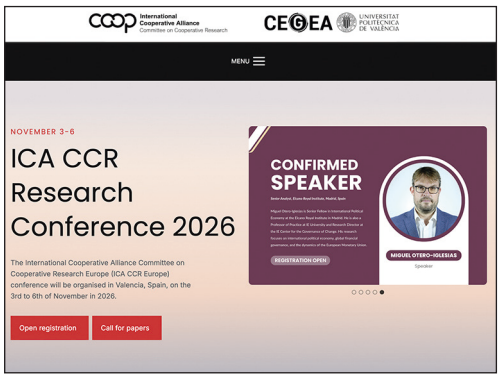
En efecte, la idea d'aquest butlletí és aprofundir en la seua dimensió global, incloent-hi articles d'opinió de personalitats de l'economia social de l'Àfrica, l'Àsia i l'Amèrica Llatina, així com notícies rellevants d'aquests continents.

Gràcies a la xarxa de CIRIEC-Internacional i al seguiment estratègic global dut a terme pels seus membres repartits per tot el món, es recopila la informació per a aquest butlletí. Aquesta s'analitza, s'avalua i s'edita posteriorment per a presentar les notícies més rellevants. Un autèntic treball editorial realitzat per periodistes i documentalistes apassionats. Preparar i difondre cada mes en tres idiomes (anglés, espanyol i francés) un mini periòdic sobre l'economia social a Europa i al món constitueix superar un autèntic repte, realitzat gràcies a un gran equip professional.

Web oficial del Social Economy News:
https://www.socialeconomynews.eu/

L'ECONOMIA SOCIAL EN INTERNET

ICA CCR Research Conference Valencia 2026

https://ica-ccr-europe-2026.webs.upv.es/

Considerat l'esdeveniment acadèmic anual més important d'Europa dedicat a la investigació sobre cooperatives, tindrà lloc entre els dies 3 i 6 de novembre de 2026 a València, sota el lema 'Empreses cooperatives per al progrés compartit: afrontem junts els reptes globals'. El Congrés se celebra sota el mandat del Comité d'Investigació Cooperativa (CCR, per les sigles en anglés) de l'ACI i, en esta ocasió, l'organitza el CEGEA-UPV, sota la coordinació de la professora Elena Meliá Martí i del professor Jos Bijman (Universitat de Wageningen, Països Baixos). Per a fer-ho, compta amb la col·laboració de CIRIEC-Espanya, la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana i l'Ajuntament de València, així com amb el patrocini de Consum, Cajamar i Anecoop.

Mataró, Capital Espanyola de l'Economia Social 2026

https://capitaleconomiasocial.mataro.cat/

La Capitalitat Espanyola de l'Economia Social és una distinció que situa Mataró com a pol estatal de l'economia social durant l'any 2026. Mataró compta amb un ecosistema sòlid d'economia social, basat en la cooperació entre les administracions públiques, les empreses i les entitats de l'economia social, les universitats i la ciutadania. Esta aliança situa la ciutat com a referent català i estatal en l'impuls de polítiques, projectes i xarxes d'Economia Social i Solidària. La capitalitat està comissionada pel professor del TecnoCampus-UPF i membre de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya, Eloi Serrano Robles.

Observatori de Sostenibilitat d'Anecoop

https://observatorio-sostenibilidad.anecoop.com/

L'Observatori de Sostenibilitat d'Anecoop permet a les cooperatives i empreses sòcies mesurar i avaluar les seues dades, així com transformar-les en estratègies concretes que impulsen la sostenibilitat i la competitivitat de les seues activitats. Alineat amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), el Pacte Verd Europeu i les polítiques ESG, l'Observatori oferix un full de ruta clar perquè cada empresa puga avançar cap a un model més eficient, responsable i resilient. L'Observatori inclou un Campus de Sostenibilitat d'Anecoop, que fomenta la formació i la capacitació dels professionals i garantix que cada cooperativa dispose dels coneixements necessaris per a integrar la sostenibilitat en la seua gestió.

Web de 'CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa' en la UV

https://turia.uv.es/index.php/ciriecespana

Al costat de la web oficial de la revista en 'ciriec-revistaeconomia.es', *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa* també està allotjada, amb tots els seus números disponibles, en el portal de revistes científiques de la Universitat de València (UV), 'turia.uv.es'. Al juliol de 2024 es va llançar Turia, el nou portal de revistes en accés obert de la Universitat de València. Este portal acull més de 50 revistes acadèmiques que es publiquen mitjançant la plataforma de codi obert Open Journal Systems (OJS), en la seua versió més actualitzada.

Càtedra d'Economia Social de la Universitat d'Almeria

https://www.catedraeconomiasociual.com/

La Càtedra d'Economia Social de la Universitat d'Almeria naix amb el propòsit de crear un espai universitari dedicat a la formació, la investigació, la transferència de coneixement i la divulgació de l'economia social. Forma part de la Xarxa de Càtedres d'Economia Social de les Universitats Públiques Andaluses, una iniciativa posada en marxa a finals de 2024, promoguda per la professora Adoración Mozas, amb el suport i el finançament de la Junta d'Andalusia. Esta xarxa no sols contribuïx al coneixement i la difusió del sector, sinó que també pretén facilitar l'ocupabilitat i la inserció laboral dels estudiants universitaris.

Coalea, Centre d'Emprenedoria Col·lectiva i Cooperativa

https://coalea.com/

L'Associació d'Empreses d'Economia Social de Navarra (ANEL) i la Unió de Cooperatives Agroalimentàries de Navarra (UCAN) s'han unit per a posar en marxa Coalea, un centre situat a Pamplona per a impulsar l'emprenedoria cooperativa. El projecte naix amb l'objectiu d'acompanyar la creació de noves empreses basades en este model i reforçar l'ecosistema del cooperativisme a la regió. A més, Coalea funciona com a seu o espai polivalent per a aquelles cooperatives que necessiten un lloc físic a Pamplona per a celebrar reunions o acollir actes, presentacions i altres activitats. La meta que s'han fixat és impulsar al voltant de 120 cooperatives d'alt valor afegit a l'any fins a 2029.

Any Internacional de l'Agricultora 2026

https://www.fao.org/woman-farmer-2026/es

Les Nacions Unides van declarar el 2026 Any Internacional de l'Agricultora. L'Any posa en relleu el paper essencial que exercixen les dones en els sistemes agroalimentaris-des de la producció fins al comerç, malgrat que sovint no se'ls reconeix. Les agricultores són fonamentals per a la seguretat alimentària, la nutrició i la resiliència econòmica. La celebració de l'Any Internacional el 2026 contribuirà a conscienciar la societat i a promoure mesures per a reduir la bretxa de gènere i millorar els mitjans de vida de les dones de tot el món.

20 anys de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat

http://www.convenciondiscapacidad.es/

El 13 de desembre de 2006 es va aprovar la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, fruit d'un llarg procés en què van participar diversos actors, des dels estats membres i els organismes de l'ONU fins a les organitzacions de persones amb discapacitat i les seues famílies, amb una presència espanyola destacada. Espanya va firmar i ratificar esta Convenció, així com el seu Protocol facultatiu, de manera que, des de maig de 2008, este marc normatiu forma part plenament de l'ordenament jurídic espanyol. Esta web commemora el 20é aniversari de la Convenció i oferix una àmplia informació i documentació bibliogràfica.